

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี ได้ดำเนินการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ในการถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ไปแล้ว จำนวน ๒ รุ่น รวม ๘๖ คน

ในการดำเนินการคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทยนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ในเรื่องการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา และดำเนินการตามนโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดไว้ในนโยบายให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญา และสนับสนุนให้มีบทบาทในการถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา

การดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทยดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการในลักษณะของโครงการนำร่องเพื่อเป็นต้นแบบและเป็นแนวทางให้หน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่ตระหนักถึงความสำคัญของผู้ทรงภูมิปัญญา ซึ่งเป็นฐานพลังสำคัญของการพัฒนาประเทศบนพื้นฐานของภูมิปัญญาไทย นำไปปรับประยุกต์ใช้ในการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ทรงภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตนต่อไป

หนังสือ **คู่มือการสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย** เล่มนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติจัดพิมพ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย และเนื่องจากมีหน่วยงานทางการศึกษาจำนวนมากมีความสนใจที่จะนำแนวทางดังกล่าวไปปรับปรุงประยุกต์ใช้เพื่อดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ทรงภูมิปัญญาที่เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษา จึงได้จัดพิมพ์หนังสือนี้เพิ่มเติมเพื่อเกื้อหนุนให้มีการส่งเสริมเรื่องภูมิปัญญาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ทรงภูมิปัญญาอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐานสมกับเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาของแผ่นดิน

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ความเป็นมาของการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย : จุดเริ่มต้นของการส่งเสริมภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา

การปฏิรูปการเมืองของไทยในปี พ.ศ.๒๕๕๐ ส่งผลอย่างสำคัญให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาของไทย ในปี พ.ศ.๒๕๕๒ อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในเรื่องของการให้ความสำคัญกับเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน และภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ภูมิปัญญาดั้งเดิมของไทยได้รับการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริม และพัฒนาสู่ความเป็นสากลบนพื้นฐานความตระหนักและความภาคภูมิใจในเกียรติภูมิแห่งภูมิปัญญาไทย

ความตระหนักในเกียรติภูมิของภูมิปัญญาไทยที่มีส่วนอย่างสำคัญในการดำรงความเป็นชาติมาจนปัจจุบัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงได้บัญญัติเรื่องของภูมิปัญญาไว้ในมาตราต่าง ๆ ๔ มาตรา ดังนี้

“มาตรา ๕๖ บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

“มาตรา ๖๙ บุคคลมีหน้าที่ป้องกันประเทศ รับราชการทหาร เสียภาษีอากร ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษาอบรม พักผ่อน ปกป้อง และสืบสานศิลปะ วัฒนธรรม ของชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

“มาตรา ๘๑ รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ”

“มาตรา ๒๘๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดต่อ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๘๑ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่นตามวรรคสอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการ
บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศฉบับปัจจุบัน
จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการกำหนดให้มีการส่งเสริม เรื่อง ภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาของไทย

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สู่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๘๑ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้รัฐจัดให้มีกฎหมาย
เกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จึงมีพระบรมราชโองการโปรด
เกล้า ฯ ให้ประกาศใช้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒)
ทรงให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ ได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับ เรื่อง ภูมิปัญญา ไว้
๖ มาตรา ดังนี้

มาตรา ๗ ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองใน
ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ
ความเคารพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจใน
ความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลป วัฒนธรรม
ของประเทศชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๒๓ การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม
อัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม
ของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(๑) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตัวเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน
ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมือง
การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์
เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(๓) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลป วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิ
ปัญญา

(๔) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(๕) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา ๒๕ รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สานศิลป์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา ๒๗ ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา ๕๖ ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

มาตรา ๕๗ ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำ

- ประสบการณ์
- ความรอบรู้
- ความชำนาญ
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

ประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๗ ก็คือกำหนดให้ **ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา**

มาตรา ๕๗ จึงเป็นมาตราสำคัญในการยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาทั้ง ๓ รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

สู่

นโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

ภูมิปัญญา : จากนามธรรมสู่รูปธรรม

บทบัญญัติเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ นั้น เป็นเพียงนามธรรมที่ต้องการให้เกิดเป็นรูปธรรมของการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

เพื่อให้การดำเนินงานเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยมีรูปธรรมที่ชัดเจน สามารถเป็นต้นแบบให้แก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาได้มีแนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงดำเนินการวิจัย เรื่อง แนวทางส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาขึ้น ซึ่งผลงานวิจัยดังกล่าวได้สรุปให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของภูมิปัญญาไทยในฐานะของฐานความคิดสำคัญของชาติมาแต่อดีต รวมถึงวิธีการ แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ผลงานวิจัยดังกล่าวได้นำไปสู่การจัดทำนโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา ซึ่งนโยบายดังกล่าวได้รับความเห็นชอบตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๒ ให้หน่วยงานทางด้านการศึกษานำนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติต่อไป

สาระสำคัญของนโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

เพื่อให้ภูมิปัญญาเป็นฐานราก และเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาคนและการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม สาระสำคัญของนโยบายกำหนดไว้ดังนี้

๑. นำภูมิปัญญาเข้าสู่การศึกษาของชาติ โดยเลือกสรรสาระและกระบวนการเรียนรู้ เข้าสู่ระบบการศึกษา ทั้งการศึกษาในโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒. ยกย่องและเชิดชูเกียรติ “ครูภูมิปัญญา” และสนับสนุนให้มีบทบาทเสริมในการถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกระบบ รวมทั้งให้แบบอย่างและชี้นำด้านวิถีคิด วิธีการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตที่ได้ผ่านการทดสอบมามาก

๓. สนับสนุนการศึกษาวิจัยด้านภูมิปัญญา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาที่หลากหลายให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

๔. ประมวลคลังข้อมูลเกี่ยวกับสาระัตถะ องค์กร และเครือข่ายภูมิปัญญา ทั้งในระดับ ท้องถิ่นและระดับชาติ

ทั้งหมดนี้คือ สาระสำคัญของนโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติดำเนินการเพื่อเป็นแนวทางกำหนดหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาได้นำไปปรับประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละหน่วยงานต่อไป

กรุณาศึกษารายละเอียดของนโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาได้ในภาคผนวก

การยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทยเพื่อทำหน้าที่ในการจัดการศึกษา

ใครคือครูภูมิปัญญาไทย

ปัจจุบันผู้ที่มีความรู้เชี่ยวชาญในเรื่องของภูมิปัญญาชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่นต่าง ๆ มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน ดังนี้

๑. ผู้รู้ชาวบ้าน
๒. ปราชญ์ชาวบ้าน
๓. ผู้ทรงภูมิปัญญาชาวบ้าน

โดยนัยของการยกย่องดังกล่าว จะหมายเน้นในเรื่อง ที่บุคคลดังกล่าวมีความรอบรู้ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญในการใช้ความรู้ของตนเองเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน ครอบครัว ท้องถิ่น จนประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนเป็นสำคัญ

บุคคลที่มีคุณลักษณะเบื้องต้นดังกล่าว คือ บุคคลที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสืบค้น และสรรหา เพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็น ครูภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ในการถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทั้ง ๓ รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

ขอบข่ายการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย

เพื่อให้มีความชัดเจนในการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลที่อนุรักษ์ สืบสาน สร้างสรรค์ พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาไทยอย่างต่อเนื่อง ได้กำหนดความหมายและขอบข่ายภูมิปัญญาไทยสำหรับการยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทยไว้ ๔ ด้าน ดังนี้

ภูมิปัญญาไทย หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถและทักษะของคนไทยอันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกรร รุ่งแต่ง พัฒนา และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย

ภูมิปัญญาไทย มีลักษณะเป็นองค์รวมและมีคุณค่าทางวัฒนธรรมเกิดขึ้นในวิถีชีวิตไทย ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจเป็นที่มาขององค์ความรู้ที่งอกงามขึ้นใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการและการปรับตัวในการดำเนินวิถีชีวิตของคนไทย ลักษณะองค์รวมของภูมิปัญญา มีความเด่นชัดในหลายด้าน เช่น

๑. ด้านเกษตรกรรม ได้แก่ ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตรด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น

๒. ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ได้แก่ การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรมชาติ อันเป็นขบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดจนทั้งการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓. ด้านการแพทย์แผนไทย ได้แก่ ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษา สุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้ เช่น ยาจากสมุนไพรอันมีอยู่หลากหลาย การนวดแผนโบราณ การดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เป็นต้น

๔. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความสามารถ เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำและป่าชุมชน เป็นต้น

๕. ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ได้แก่ ความสามารถในการสะสมและบริหารกองทุนและสวัสดิการชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในกลุ่ม เช่น การจัดการกองทุนของชุมชนในรูปของสหกรณ์ออมทรัพย์ รวมถึงความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลของชุมชน และการจัดระบบสวัสดิการบริการชุมชน

๖. ด้านศิลปกรรม ได้แก่ ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ การละเล่นพื้นบ้าน และนันทนาการ

๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม ได้แก่ ความสามารถในการอนุรักษ์และสร้างสรรค์ผลงานด้านภาษาคือ ภาษาถิ่นภาษาไทยในภูมิภาคต่างๆ รวมถึงด้านวรรณกรรมท้องถิ่นและการจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรตหนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่าง ๆ

๘. ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี ได้แก่ ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรม คำสอนทางศาสนา ปรัชญาความเชื่อและประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อบริบททางเศรษฐกิจ สังคม เช่น การถ่ายทอดวรรณกรรม คำสอน การบวชป่า การประยุกต์ประเพณีบุญประเพณีต่าง ๆ

๙. ด้านโภชนาการ ได้แก่ ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์และปรุงแต่งอาหารและยาได้เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนจนผลิต เป็นสินค้าและบริการส่งออกที่ได้รับความนิยมแพร่หลายมาก รวมถึงการขยายคุณค่าเพิ่มของทรัพยากรด้วย

การสรรหาและคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็น “ครูภูมิปัญญาไทย” นั้น ผู้ที่จะได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรตินี้จะต้องเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ในภูมิปัญญาด้านนั้น ๆ อย่างชัดเจน และได้รับการยอมรับจากสังคมทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ และที่สำคัญที่สุดคือ ต้องเป็นผู้

ที่นำองค์ความรู้ที่ตนเองได้รับการถ่ายทอดมาจากผู้รู้ และองค์ความรู้ที่ตนได้ค้นคว้า ค้นพบ และทดลองจนประสบความสำเร็จแล้วมาถ่ายทอดให้แก่ชุมชนและสังคมจนเกิดประโยชน์ในภาพกว้าง มิใช่เป็นเพียงผู้ที่มีภูมิปัญญาอันเป็นเลิศแต่เก็บไว้ไม่ได้ถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่น ซึ่งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

ครูภูมิปัญญาไทยในปัจจุบัน

ปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทยไปแล้ว จำนวน ๒ รุ่น ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๔๔ ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑ จำนวน ๓๐ คน
- พ.ศ. ๒๕๔๕ ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ จำนวน ๕๖ คน

(สำเนา)

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
เรื่อง การยกย่องเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ ๑

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ครุภูมิปัญญาไทย โดยสรรหาบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาใน ๙ ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านศิลปกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านปรัชญาศาสนาและประเพณี และด้านโภชนาการ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครุภูมิปัญญาไทย ทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย นั้น

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาเพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครุภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ ๑ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ ดังนี้

๑. ครุภูมิปัญญาไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑.๑ นายคำเดื่อง ภาษี	ด้านเกษตรกรรม (เกษตรธรรมชาติ)
๑.๒ นางฉวีวรรณ พันธุ	ด้านศิลปกรรม (การแสดงพื้นบ้าน-หมอลำ)
๑.๓ นายทองคำ แจ่มใส	ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน
๑.๔ นายประคอง มนต์กระโทก	ด้านเกษตรกรรม (เกษตรวิถีพุทธ)
๑.๕ นายมั่น สามลี	ด้านเกษตรกรรม (เกษตรอินทรีย์)
๑.๖ นายยงยุทธ ตริ์นุชกร	ด้านการแพทย์แผนไทย (การรักษาสุขภาพองค์รวม)
๑.๗ นางราตรีสวัสดิ์ อุณหะยา	ด้านศิลปกรรม (การแสดงพื้นบ้าน-หมอลำซิ่ง)
๑.๘ นายเล็ก กุดวงศ์แก้ว	ด้านเกษตรกรรม (วิถีเกษตร)
๑.๙ นายสุทธิพันธ์ ปรัชญพฤทธิ์	ด้านเกษตรกรรม (การปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม)

๒. ครุภูมิปัญญาไทยภาคเหนือ

๒.๑ พระครูพิทักษ์นันทคุณ	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี
๒.๒ นายคำผาย นุ้ปิง	ด้านภาษาและวรรณกรรม (การขับซอ)
๒.๓ นายคำอ้าย เดชดวงตา	ด้านศิลปกรรม (การแกะสลักไม้)
๒.๔ นายจอนิ โอโดเฮา	ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
๒.๕ นายชูศักดิ์ หาดพรม	ด้านเกษตรกรรม (เกษตรผสมผสาน)
๒.๖ นางบัวซอน ถนอมบุญ	ด้านภาษาและวรรณกรรม (การขับซอ)

๒.๗ นางประนอม ทาแปง

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ทอผ้า)

๒.๘ นางสาวศรีสวัสดิ์ คำรังษี

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ทอผ้า)

๓. ครุภูมิปัญญาไทยภาคใต้

๓.๑ พระครูพิพัฒนโชติ

ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน (ธนาคารชีวิต)

๓.๒ นายเตียง คงแก้ว

ด้านเกษตรกรรม (เกษตรยั่งยืน)

๓.๓ นายชบ ยอดแก้ว

ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน (การออมทรัพย์)

๓.๔ นายตรีวุธ พาระพัฒน์

ด้านเกษตรกรรม (สวนสมรม)

๓.๕ นายประยงค์ รณรงค์

ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

๓.๖ นายฝาก ตรีถวัลย์

ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน (ระบบบัญชีชาวบ้าน)

๓.๗ นายลักษณ์ หนูประดิษฐ์

ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน (การออมทรัพย์)

๓.๘ นายอัมพร ด้วงปาน

ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน (การออมทรัพย์)

๔. ครุภูมิปัญญาไทยภาคกลางและภาคตะวันออก

๔.๑ พระครูสุธรรมนาถ

ด้านการแพทย์แผนไทย (สมุนไพร)

๔.๒ นางเกลียว เสรีกิจ

ด้านศิลปกรรม (เพลงพื้นบ้าน-อีแซว)

๔.๓ นายจ้อน ไทรวิมาน

ด้านศิลปกรรม (ผลิตเครื่องดนตรีไทย)

๔.๔ นายวิบูลย์ เข็มเฉลิม

ด้านเกษตรกรรม (วนเกษตร)

๔.๕ นายลำรวาย มีสมชัย

ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน (เครดิตยูเนียนลาดบัวหลวงพัฒนา)

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

(สำเนา)

**ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
เรื่อง การยกย่องเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒**

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ครุภูมิปัญญาไทย โดยสรรหาบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาใน ๙ ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านศิลปกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี และด้านโภชนาการ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครุภูมิปัญญาไทย ทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย นั้น

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาเพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครุภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ ๒ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ ดังนี้

๑. ครุภูมิปัญญาไทยภาคเหนือ

๑.๑ พระครูมานัสสีพิทักษ์	ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑.๒ เจ้าอธิการสมคิด จรณธมโม	ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑.๓ นายณรงค์ มาคง	ด้านแพทย์แผนไทย
๑.๔ นายถนอม หลวงฤทธิ์	ด้านศิลปกรรม
๑.๕ นายนันท์ นันทชัยศักดิ์	ด้านภาษาและวรรณกรรม
๑.๖ นายนิยม สองสีโย	ด้านภาษาและวรรณกรรม
๑.๗ นายบุญคิด วัชรศาสตร์	ด้านภาษาและวรรณกรรม
๑.๘ นายบุญชู จันทรบุตร	ด้านแพทย์แผนไทย
๑.๙ นายบุญเรือง การหมั่น	ด้านแพทย์แผนไทย
๑.๑๐ นายมณี พยอมยงค์	ด้านภาษาและวรรณกรรม
๑.๑๑ นางมารศรี วนาโชติ	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๑.๑๒ นางมุกดา อินต๊ะสาร	ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

๑.๑๓ นายอนุรัส เพชรนิล

ด้านภาษาและวรรณกรรม

๑.๑๔ นายอุดม รุ่งเรืองศรี

ด้านภาษาและวรรณกรรม

๒. ครุภูมิปัญญาไทยภาคใต้

๒.๑ นางกุศล นิลลอบ

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

๒.๒ นายเคล้า แก้วเพชร

ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

๒.๓ นายเจือ บุญไชยสุริยา

ด้านแพทย์แผนไทย

๒.๔ นายนิยม แก้วแสงเรือง

ด้านแพทย์แผนไทย

๒.๕ นายประกอบ อุบลขาว

ด้านแพทย์แผนไทย

๒.๖ นายพัฒน์ เกื้อสกุล

ด้านศิลปกรรม

๒.๗ นายทรน หมัดหลี

ด้านเกษตรกรรม

๒.๘ นายหะมะ แบลือแบ

ด้านศิลปกรรม

๒.๙ นายอิม จันทร์ชุม

ด้านศิลปกรรม

๓. ครุภูมิปัญญาไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๓.๑ นายเกรียงศักดิ์ กาญจนสุทธิชากรณ์

ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

๓.๒ นายคำป่วน สุธงษา

ด้านเกษตรกรรม

๓.๓ นางคำสอน สระทอง

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

๓.๔ นายจันดี หลักคำพัน

ด้านภาษาและวรรณกรรม

๓.๕ นายเชียง ไทยดี

ด้านเกษตรกรรม

๓.๖ น.ส.ดาราวรรณ เด่นอุดม

ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

๓.๗ นายทองคำ สายสะอาด

ด้านการจัดการทรัพยากร

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๘ นายทองใส ทับถนน

ด้านศิลปกรรม

๓.๙ นายธีระ โกมลศรี

ด้านศิลปกรรม

๓.๑๐ นายบัวเรียน วาปีสา

ด้านการจัดการทรัพยากร

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๑๑ นายบำเพ็ญ ณ อุบล

ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

๓.๑๒ นายประมวล พิมพ์เสน

ด้านภาษาและวรรณกรรม

๓.๑๓ นายแหว วงคำโสม

ด้านแพทย์แผนไทย

๓.๑๔ นายสมพงษ์ มาจันทร์

ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

๓.๑๕ นายสวิง บุญเจิม

ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

๓.๑๖ นายสำเร็จ คำโหมง

ด้านศิลปกรรม

๓.๑๗ นายสุนทร พรรณรัตน์	ด้านศิลปกรรม
๓.๑๘ นางสุณา ศรีบุตรโคตร	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๓.๑๙ นายหิน จุฑาทิพย์ชาติกุล	ด้านเกษตรกรรม

๔. ครุภูมิปัญญาไทยภาคกลางและภาคตะวันออก

๔.๑ พระพิศาลธรรมพาที	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี
๔.๒ พระสุบิน ปณีโต	ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน
๔.๓ สมณะเสียงศีล ชาตวโร	ด้านการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔.๔ นายบุญช่วย วงษ์ษา	ด้านเกษตรกรรม
๔.๕ นายยุทธชัย วิวิฎณ์กุลธร	ด้านการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔.๖ นายวีระ มีเหมือน	ด้านศิลปกรรม
๔.๗ นางศรีสมร คงพันธุ์	ด้านโภชนาการ
๔.๘ นายสมชาย สมนตระกุล	ด้านการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔.๙ นายสมทรง แสงตะวัน	ด้านเกษตรกรรม
๔.๑๐ นายสมบัติ กาญจนา	ด้านเกษตรกรรม
๔.๑๑ นางสมหมาย หนูแดง	ด้านเกษตรกรรม
๔.๑๒ นายลำเนียง ผดุงศิลป์	ด้านศิลปกรรม
๔.๑๓ นายเสวก มาลาพงษ์	ด้านเกษตรกรรม
๔.๑๔ นายอุดม สัมพร	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ประกาศ ณ วันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๕

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำหรับการดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๓ สำนักงานคณะกรรมการการ
ศึกษาแห่งชาติ กำลังดำเนินการสืบค้น สรรหา และจะดำเนินการคัดเลือกต่อไปในปีงบประมาณ ๒๕๕๖

ขั้นตอนและวิธีการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย

ขั้นตอนและวิธีการสรรหา

เพื่อให้การสรรหาบุคคลเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทย ครอบคลุมทุกพื้นที่ให้มากที่สุด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กำหนดขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. มีหนังสือแจ้งหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

- ๑.๑ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน
- ๑.๒ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
- ๑.๓ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
- ๑.๔ กระทรวงมหาดไทย
- ๑.๕ กระทรวงอุตสาหกรรม
- ๑.๖ กระทรวงสาธารณสุข
- ๑.๗ กรมวิชาการ
- ๑.๘ องค์กรที่เป็นเครือข่ายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- ๑.๙ ครูภูมิปัญญาไทย
- ๑.๑๐ ผู้ช่วยครูภูมิปัญญาไทย
- ๑.๑๑ มหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน
- ๑.๑๒ สถาบันราชภัฏ
- ๑.๑๓ สภาวัฒนธรรมจังหวัด
- ๑.๑๔ กรมอาชีวศึกษา
- ๑.๑๕ เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านของมหาวิทยาลัยชาวบ้าน
- ๑.๑๖ เครือข่ายครูภูมิปัญญาไทย
- ๑.๑๗ สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ
- ๑.๑๘ ผู้สนใจทั่วไป

๒. ประกาศเชิญชวนให้หน่วยงานและบุคคลส่งประวัติชีวิตและผลงานของบุคคลที่สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทยผ่านสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ และผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน ฯ ที่

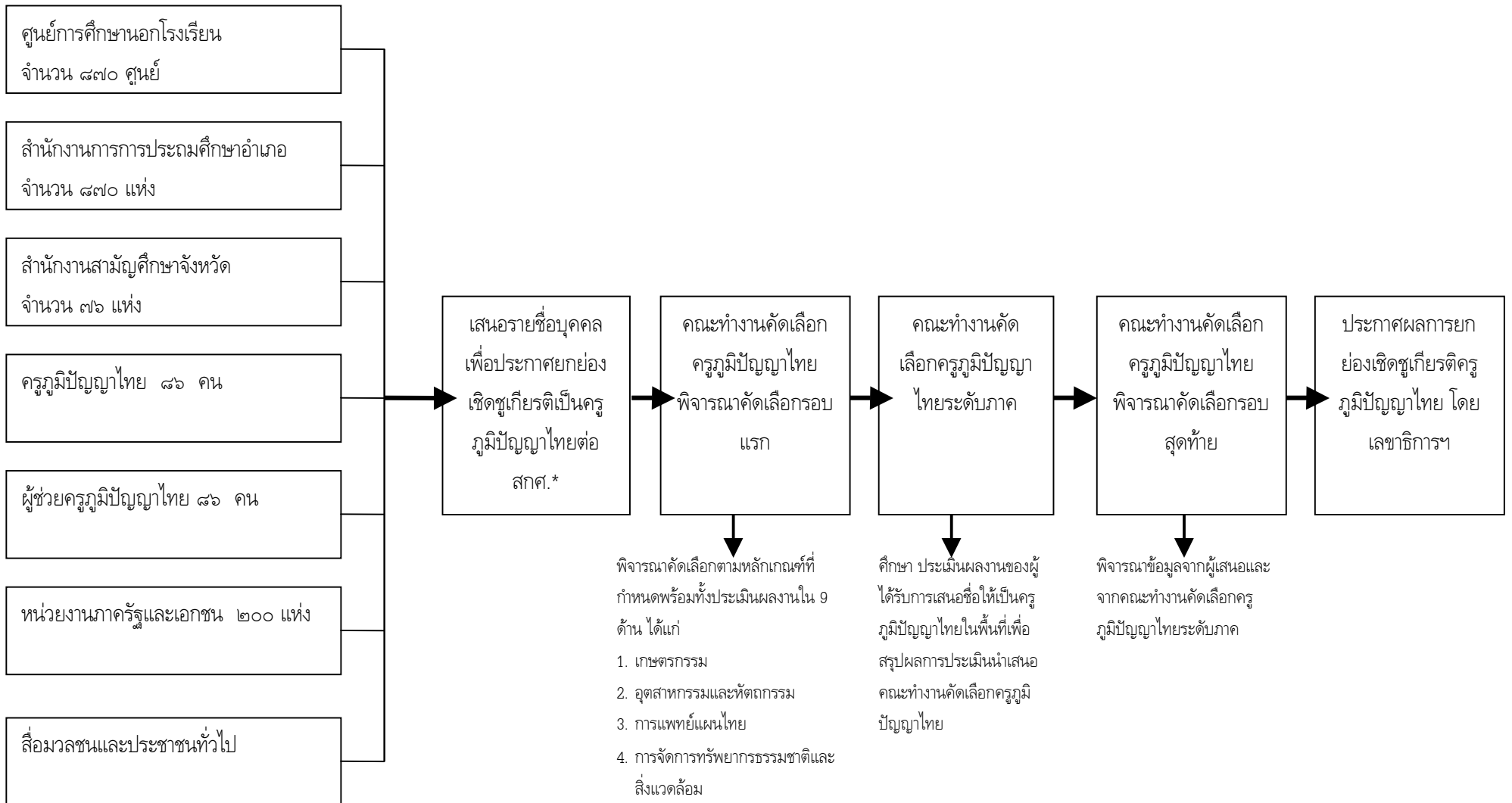
<http://www.onec.go.th>

วิธีการคัดเลือก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทยโดยได้แจ้งหนังสือขอความร่วมมือจากสถานศึกษา สถาบันราชภัฏ วิทยาลัย มหาวิทยาลัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานภาครัฐและ เอกชน องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ ผู้ทรงภูมิปัญญาในท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านภูมิปัญญาไทย ให้ส่งรายชื่อผู้สมควรได้รับการพิจารณาเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทย ทั้งนี้หน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนทุกแห่ง รวมทั้งตัวผู้ทรงภูมิปัญญาในท้องถิ่นมีสิทธิ์ในการนำเสนอรายชื่อพร้อมทั้งผลงานให้คณะทำงานสรรหาครูภูมิปัญญาไทยพิจารณาคัดเลือกและดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทย

ขั้นตอนในการสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย ดังปรากฏในแผนผัง ดังนี้

สรุปขั้นตอนและวิธีการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย

* สทศ. = สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

๕

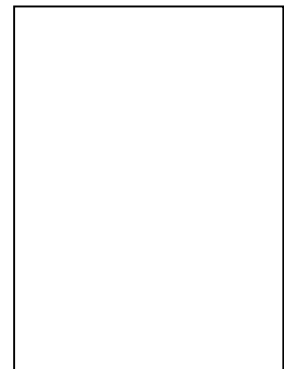
**แบบเสนอผู้ทรงภูมิปัญญา
เพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครุภูมิปัญญาไทย**

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สื่อมวลชน ประชาชนที่มีความประสงค์จะส่งรายชื่อบุคคลหรือผู้ทรงภูมิปัญญาไทย ตามขอบข่ายการสรรหาครุภูมิปัญญาไทย ทั้ง ๙ ด้านแล้ว สามารถเสนอขอยกย่องเชิดชูเกียรติเป็น ครุภูมิปัญญาไทย ภายในระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนดในแต่ละปี ซึ่งจะเริ่มเปิดรับข้อมูลตั้งแต่เดือนธันวาคม - กุมภาพันธ์ของแต่ละปี ใช้แบบเสนอ ฯ และคำอธิบายในการเขียนรายละเอียด ดังนี้

**แบบเสนอผู้ทรงภูมิปัญญาเพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ
เป็นครุภูมิปัญญาไทย**

ชื่อ..... นามสกุล

- ภูมิปัญญาด้าน เกษตรกรรม
- อุตสาหกรรมและหัตถกรรม
- การแพทย์แผนไทย
- การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กองทุนและธุรกิจชุมชน
- ศิลปกรรม
- ภาษาและวรรณกรรม
- ปรัชญา ศาสนา และประเพณี
- โภชนาการ

ผู้ทรงภูมิปัญญา

ประวัติส่วนตัว

๑. เกี่ยวกับผู้ทรงภูมิปัญญา

วัน เดือน ปีเกิด.....สถานที่เกิด.....

การศึกษา.....

.....

(แจ้งรายชื่อสถานศึกษา อำเภอ จังหวัด พ.ศ. ที่เข้ารับการศึกษาตามลำดับให้ชัดเจน)

ที่อยู่ (ที่สามารถติดต่อได้)

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....

.....

๒. บิดามารดา

ชื่อบิดา..... ชื่อมารดา.....

อาชีพบิดา..... อาชีพมารดา.....

เป็นบุตรคนที่.....

พี่น้อง ได้แก่..... (ถ้าเสียชีวิตแล้วระบุด้วย)

๓. ครอบครัว

ชื่อสามี/ภรรยา..... (นามสกุลเดิมของสามี/ภรรยา.....)

อาชีพ..... บุตร(ชาย)..... คน (หญิง)..... คน

รวมทั้งหมด..... คน

ได้แก่

(ระบุชื่อ).....

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เคยได้รับ.....

เกียรติคุณ/รางวัลที่เคยได้รับ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติชีวิตและผลงาน

(โปรดระบุรายละเอียดให้ชัดเจนที่สุด โดยเรียงตามลำดับเวลา)

๑. ชีวิตวัยเด็กครอบครัว.....

.....

.....

.....

๒. การศึกษา.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ประวัติการทำงาน.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ผลงานที่ปรากฏ.....

.....

.....

.....

.....

.....

๕. องค์ความรู้ (ผลงานการสร้างสรรค์การสืบสาน).....

.....

.....

.....

.....

.....

๖. กระบวนการถ่ายทอด.....

.....

.....

.....

.....

.....

๗. ผู้รับการถ่ายทอด.....

.....

.....

.....

.....

.....

๘. การสร้างเครือข่าย.....

.....

.....

.....

.....

.....

๙. การเผยแพร่ผลงานต่อสังคม.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๐. ผลการดำเนินงาน.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๑. การติดตามประเมินผล.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๒. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๓. ความคิดเห็นของผู้เสนอ.....
.....
.....

๑๔. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น (ถ้ามี).....
.....
.....

๑๕. ชื่อ/ที่อยู่ของผู้ที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....
(.....)

ผู้เสนอ
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....(ที่เสนอ)

หมายเหตุ : ถ้าพื้นที่ไม่พอเขียนสามารถขยายพื้นที่เพิ่มเติมได้ตามที่ต้องการ

<p>ข้อมูลของผู้เสนอ</p> <p>ชื่อผู้เสนอ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี</p> <p>อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....</p> <p>อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทร.</p> <p>อาชีพหรือตำแหน่งงาน.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>สถานที่ทำงาน.....</p> <p>.....</p> <p>ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....</p> <p>จังหวัด.....โทร./โทรสาร.....</p>

ตัวอย่าง

รายละเอียดการเขียนประวัติชีวิตและผลงานของผู้ทรงภูมิปัญญา

๑. ชีวิตวัยเด็ก-ครอบครัว

เขียนบรรยายถึงชีวิตวัยเด็กเกี่ยวกับผู้ทรงภูมิปัญญา บิดามารดา พี่น้องร่วมบิดา-มารดา บุตร ภรรยา มาบรรยายให้เห็นภาพชีวิตวัยเด็ก ลึ้น ๆ เพื่อให้เป็นปฐมหลังของชีวิต

๒. การศึกษา

เขียนบรรยายถึงการเข้ารับการศึกษาในวัยเด็กว่าเริ่มต้นเรียนรู้จากแหล่งความรู้ใด เช่น บางคนอาจจะเรียนรู้จาก พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พระ ปราชญ์ชาวบ้าน สถานศึกษา โดยบรรยายตั้งแต่เริ่มเรียนรู้มาตามลำดับจนถึง การศึกษาชั้นสูงสุด

๓. ประวัติการทำงาน

เขียนบรรยายถึงการทำงานด้านภูมิปัญญาของผู้ทรงภูมิปัญญาโดยละเอียด

๔. ผลงานที่ปรากฏ

เขียนบรรยายและรวบรวมผลงานสำคัญที่สร้างสรรค์ สืบสาน ไว้เพื่อชี้ให้เห็นว่ามีปริมาณงานมากเพียงใด งานแต่ละชิ้นหรืองานในภาพรวมมีคุณค่ามากเพียงใดแก่แผ่นดินและอนุชนรุ่นหลัง โดยชี้ให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ในคุณค่างานที่สร้างสรรค์ สืบสาน

๕. องค์ความรู้ (ผลงานการสร้างสรรค์การสืบสาน)

เขียนอธิบายองค์ความรู้ ผลงานการสร้างสรรค์-การสืบสาน ที่ได้

- * คีฬา
- * คันทัวร์
- * คันทบ
- * ทดลองจนประสบความสำเร็จ
- * สอน
- * ถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้เรียนรู้และนำไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ

๖. กระบวนการถ่ายทอด

เขียนอธิบายถึงกระบวนการถ่ายทอด/ วิธีการถ่ายทอดในรูปแบบต่าง ๆ

๗. ผู้รับการถ่ายทอด

เขียนอธิบายถึงกลุ่มผู้มารับการถ่ายทอด ทั้งจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๘. การสร้างเครือข่าย

เขียนอธิบายถึง

- กระบวนการสร้างเครือข่าย
- จำนวนเครือข่าย/ จำนวนสมาชิกในปัจจุบัน

๙. การเผยแพร่ผลงานต่อสังคม

เขียนอธิบายถึงรูปแบบ วิธีการเผยแพร่ผลงานของผู้ทรงภูมิปัญญา

๑๐. ผลการดำเนินงาน

เขียนอธิบายสรุปถึงผลการดำเนินงานว่าประสบความสำเร็จก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคมมากน้อยเพียงใด

๑๑. การติดตามประเมินผล

เขียนอธิบายถึงการติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของการถ่ายทอดความรู้มากน้อยเพียงใด

๑๒. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

เขียนอธิบายถึงระยะเวลาการปฏิบัติงานที่ดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้น จนถึง ปัจจุบัน

////////////////////////////////////

หลักเกณฑ์การคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย

คุณลักษณะ ๓ ด้าน การพิจารณาคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย

การพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทยนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้มอบหมายให้คณะทำงานสรรหาครูภูมิปัญญาไทย ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบในการพิจารณา เพื่อสรรหาและคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทย ใน ๓ ด้าน ดังนี้

- ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล
- ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้
- ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม

รายละเอียดของหลักเกณฑ์การยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทย

๑. คุณลักษณะส่วนบุคคล

(๑) ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

(๒) มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการใช้ภูมิปัญญาด้านนั้น ๆ อย่างชัดเจน ถูกต้อง

(๓) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

(๔) ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ใฝ่ปฏิบัติ

(๕) มีความรู้ ความสามารถในการบริหารและการจัดการ

(๖) เป็นผู้นำที่ดี และมีความสามารถในการแก้ปัญหา

(๗) มีความเสียสละในการถ่ายทอดภูมิปัญญาของตนสู่สาธารณะ

๒. การถ่ายทอด

(๑) มีคุณธรรมและจริยธรรมในการถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่ผู้เรียน

(๒) มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการถ่ายทอดภูมิปัญญาด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในระบบ หรือนอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย

(๓) มีการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการในการถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง

(๔) มีความสามารถในการสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

(๕) มีส่วนร่วมในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในภูมิปัญญาด้าน
นั้น ๆ

(๖) มีการติดตามและประเมินผลการถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านนั้น ๆ

๓. การยอมรับในสังคม

(๑) มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม และ
ประเทศชาติ

(๒) ได้รับการยอมรับในภูมิปัญญาด้านนั้น ๆ ในระดับท้องถิ่นหรือภูมิภาคหรือประเทศ หรือ
นานาชาติ

เกณฑ์การประเมินครูภูมิปัญญาไทย

ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย ตามขอขบข่ายการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย ด้านต่าง ๆ
ทั้ง ๔ ด้าน จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

(๑) ผู้ทรงภูมิปัญญาต้องผ่านเกณฑ์ทั้ง ๓ ด้าน รวม ๑๑ ข้อ เป็นอย่างน้อย

(๒) ในจำนวนเกณฑ์ ๑๑ ข้อดังกล่าว ผู้ทรงภูมิปัญญาต้องผ่านเกณฑ์บังคับ ๗ ข้อ ได้
แก่ ข้อ ๑.๒ / ๑.๓ / ๑.๗ / ๒.๒ / ๒.๓ / ๒.๔ และ ๓.๑ จึงมีสิทธิ์ได้รับการคัดเลือกในขั้นตอนต่อไป

การผ่านการประเมิน

บุคคลที่จะได้รับการเสนอชื่อให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินจากเกณฑ์บังคับ
และเกณฑ์ทั่วไป โดยได้คะแนนรวม ร้อยละ ๘๐ ตามรายละเอียดดังนี้

เกณฑ์บังคับ จาก ๗ ข้อ ข้อละ ๕ คะแนน รวม ๓๕ คะแนน

ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ของคะแนน ๓๕ คะแนน (= ๒๘ คะแนน)

คะแนนรวม จาก ๑๕ ข้อ (เกณฑ์บังคับ ๗ ข้อ ข้อละ ๕ คะแนน เกณฑ์ทั่วไป ๘ ข้อ
ข้อละ ๓ คะแนน) ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ของคะแนนรวม ๕๙ คะแนน (= ๔๗ คะแนน)

เกณฑ์การประเมินครูภูมิปัญญาไทย

ร.น.	ภาค/ จังหวัด	ชื่อ-สกุล	องค์กรความรู้	อายุ (ปี)	คุณลักษณะส่วนบุคคล						การถ่ายทอด						การยอมรับใน สังคม		รวม/ คะแนน (59)		
					ประพฤติ ตนเป็น แบบอย่าง ที่ดีของ สังคม (3)	มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถ ในการ ใช้ภูมิ ปัญญา อย่างชัด เจน ★ (5)	มีความ คิดริเริ่ม สร้าง สรรค์ ★ (5)	ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ใฝ่ ปฏิบัติ (3)	มีความรู้ ความ สามารถใน การบริหาร การจัดการ (3)	เป็นผู้นำที่ ดี มีความ สามารถใน การแก้ ปัญหา (3)	มีความเสีย สละในการ ถ่ายทอด ภูมิปัญญา ของตนสู่ สาธารณะ ★ (5)	มีคุณธรรม จริยธรรม ในการถ่าย ทอดภูมิ ปัญญา (3)	มีประสบ การณ์การ ถ่ายทอด ภูมิปัญญา ด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย หลายเป็น ประโยชน์ ต่อระบบ การศึกษา ★ (5)	มีการปรับ ปรุงและ พัฒนาวิธี การในการ ถ่ายทอด อย่างต่อ เนื่อง ★ (5)	มีความ สามารถใน การสร้าง เครือข่าย การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ★ (5)	มีส่วนร่วม ในการเผยแพร่ เสริมสร้าง ความเข้าใจในภูมิ ปัญญา (3)	มีการติดตามและ ผลการ ถ่ายทอด ภูมิปัญญา (3)	ผลงานเป็นที่ ประจักษ์ มีประโยชน์ ในการ พัฒนาชุมชน สังคม ประเทศ ชาติ ★ (5)		ได้รับการ ยอมรับในภูมิ ปัญญา (3)	

★ หมายถึงข้อที่เป็นเกณฑ์บังคับ

เครื่องหมายเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาไทย

บุคคลจะได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นครุภูมิปัญญาไทย จะได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ “ครุภูมิปัญญาไทย” ซึ่งมีลักษณะดังนี้

เครื่องหมายเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาไทย

ลักษณะของเข็ม

มีลักษณะเป็นช่อลายกระจังตาอ้อย ๙ ช่อ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนภูมิปัญญาไทย ๙ ด้าน ประกอบด้วยข้อความ “ครุภูมิปัญญาไทย” ซึ่งทำด้วยเงินบริสุทธิ์ เกษรทั้ง ๙ ทำด้วยทองคำแท้

ความหมาย

หมายถึงความเป็นผู้ทรงภูมิปัญญาของครุภูมิปัญญาไทยด้านใดด้านหนึ่งใน ๙ ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านศิลปกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี และด้านโภชนาการ

ผู้ออกแบบ

นายหนนทิวรรณ จันทนะผลิน อาจารย์ภาควิชาประติมากรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การประดับเข็มเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาไทย

เข็มเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาไทยใช้ประดับที่อกเสื้อด้านซ้าย ในงานพิธีการสำคัญ ๆ ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน หรือในการไปปฏิบัติหน้าที่ต่อสาธารณชนของครุภูมิปัญญาไทย

การส่งเสริมสนับสนุนครูภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

เมื่อได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทยแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูภูมิปัญญาไทยทำหน้าที่ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการจัดการศึกษา ดังนี้

๑. การสนับสนุนให้ครูภูมิปัญญาไทยดำเนินการโครงการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย โดยการสนับสนุนเงินงบประมาณโครงการละ ๔๘,๐๐๐ บาท

๒. ในกรณีของครูภูมิปัญญาไทยที่มีความพร้อมและมีศักยภาพในการเป็น “ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาไทย” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติจะดำเนินการสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณและข้อมูล รวมทั้งการช่วยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประสานให้เกิดการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ซึ่งถือเป็นหน่วยงานสำคัญทางด้านการศึกษา ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒

*๓. สวัสดิการต่าง ๆ ทั้งในด้านค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จะดำเนินการเทียบตำแหน่งให้แก่ครูภูมิปัญญาไทยให้มีศักดิ์และสิทธิเทียบเท่ากับข้าราชการ เพื่อสะดวกในการเบิกค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนต่าง ๆ

*๔. สำนักงาน ฯ ได้ดำเนินการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เป็นเกียรติแก่ ครูภูมิปัญญาไทย

๕. จัดพิมพ์เผยแพร่ประวัติชีวิตและผลงานของครูภูมิปัญญาไทย

๖. เผยแพร่เกียรติคุณและผลงานของครูภูมิปัญญาไทยต่อสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ

๗. เชิญเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในงานสำคัญของชาติในทุกระดับ

ทั้งหมดนี้คือส่วนหนึ่งในการให้การส่งเสริมสนับสนุนครูภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

* ขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการและการจัดทำหลักเกณฑ์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑

นโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

ฉบับผ่านมติความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒

ความเป็นมา

จากการทบทวนบทเรียนของการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ได้ข้อสรุปว่าการพัฒนาประเทศไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทยเท่าที่ควร ทำให้เกิดปัญหาและภาวะวิกฤตนานาประการ การพัฒนาคนหรือการศึกษาโดยรวมก็เป็นที่ไปตามแนวทางของตะวันตกเป็นสำคัญ ฉะนั้นเพื่อให้การพัฒนาคนต่อแต่นี้ไปได้รับการแก้ไขให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทย การนำเอาภูมิปัญญาที่สั่งสมไว้ในบ้านเมืองมาใช้เป็นพื้นฐานสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาคนหรือการปฏิรูปการศึกษาจึงมีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง จะต้องนำมิติทางวัฒนธรรมมาใช้ในการพัฒนา

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า การจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการขัดเกลาหลักของสังคมนั้น มิได้เอื้อให้ผู้เรียนส่วนใหญ่เรียนรู้เรื่องราวและภูมิปัญญาของสังคมไทยที่สั่งสมสืบทอดมาในอดีตเท่าที่ควร ยิ่งไปกว่านั้นการนำภูมิปัญญามาใช้ในการจัดการศึกษา ผู้รู้ก็มีจำนวนจำกัดและส่วนใหญ่ก็สูงอายุ มีแต่จะล่วงลับไป ความรู้ความชำนาญที่สั่งสมไว้ก็ ดับสูญตามไปด้วย

อย่างไรก็ดีการนำเรื่องภูมิปัญญาไทยมาผสมผสานเข้าสู่ระบบการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีขึ้น จะต้องคำนึงถึงธรรมชาติของภูมิปัญญาที่มีลักษณะเป็นพลวัต และจำเป็นต้องสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของผู้คนแต่ละยุคแต่ละสมัย ซึ่งการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว มีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ดำเนินการอยู่บ้างแล้ว แต่นับว่ายังไม่เพียงพอ และยังมีได้ประสานเชื่อมโยงกับกระบวนการเรียนรู้ ภูมิปัญญาที่เป็นไปตามธรรมชาติของสังคมทั้งในชนบทและในเมือง

การจัดทำนโยบายและแผนงานส่งเสริมภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภูมิปัญญาถูกนำเข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างเหมาะสมและมีเอกภาพเชิงนโยบายในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อสร้างพลังขับเคลื่อนที่เกิดจากความรอบรู้จัดเจนของคนไทยหลายชั่วคนให้กับสังคมไทยในอนาคต

ขอบเขตและวิธีดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้จัดตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อศึกษาค้นคว้าเรื่อง ภูมิปัญญา เพื่อผลักดันให้เกิดการเรียนรู้อันพึงประสงค์โดยได้ดำเนินการดังนี้ :

๑. สำรวจ ศึกษา ค้นคว้างานวิจัยและข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาในระดับ พื้นที่การศึกษา ทั้งของไทยและต่างประเทศ แล้ววิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญไว้ประกอบการพิจารณา
๒. สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้รู้ ผู้ชำนาญการ ตลอดจนประชุมสัมมนา ระดมความคิดเห็น จากประชาผู้รู้

๓.จัดทำร่างนโยบายและแผนงานการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา สำหรับเสนอ รัฐบาล ใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการฟื้นฟูภูมิปัญญาเพื่อการจัดการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒

นโยบาย

เพื่อให้ภูมิปัญญาเป็นฐานรากและเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาคนและการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดไว้เป็นนโยบายดังนี้

๑. นำภูมิปัญญาเข้าสู่การศึกษาของชาติ โดยเลือกสรรสาระและกระบวนการเรียนรู้ เข้าสู่ระบบการศึกษา ทั้งการศึกษาในโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒. ยกย่องและเชิดชูเกียรติ “ครูภูมิปัญญา” และสนับสนุนให้มีบทบาทเสริมในการถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกระบบ รวมทั้งให้แบบอย่างและชี้ทางด้านวิถีชีวิต วิธีการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตที่ได้ผ่านการทดสอบมามาก

๓. สนับสนุนการศึกษาวิจัยด้านภูมิปัญญา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาที่หลากหลายให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

๔. ประมวลคลังข้อมูลเกี่ยวกับสารัตถะ องค์การและเครือข่ายภูมิปัญญา ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ความหมายและขอบข่ายภูมิปัญญาไทย

ภูมิปัญญาไทย หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถและทักษะของคนไทยอันเกิดจากการ สัมผัส ประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกสรร ประยุกต์ พัฒนา และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหา และพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สมดุลกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย

ภูมิปัญญาไทย มีลักษณะเป็นองค์รวมและมีคุณค่าทางวัฒนธรรม เกิดขึ้นในวิถีชีวิตไทย ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจเป็นที่มาขององค์ความรู้ที่งอกงามขึ้นใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการและการปรับตัว ในการดำเนินวิถีชีวิตของคนไทย ลักษณะองค์รวมของภูมิปัญญา มีความเด่นชัดในหลายด้าน เช่น

ด้านเกษตรกรรม ได้แก่ ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนามาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพา ตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตรด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ได้แก่ การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิต เพื่อการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นขบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงาน ยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

ด้านการแพทย์แผนไทย ได้แก่ ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษา สุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้ เช่น ยาจากสมุนไพรอันมีอยู่หลากหลาย การนวดแผนโบราณ การดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เป็นต้น

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำและป่าชุมชน เป็นต้น

ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ได้แก่ ความสามารถในการส่งเสริมและบริหารกองทุนและสวัสดิการชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในกลุ่ม เช่น การจัดการกองทุนของชุมชนในรูปของสหกรณ์ออมทรัพย์ รวมถึงความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลของชุมชน และการจัดระบบสวัสดิการบริการชุมชน

ด้านศิลปกรรม ได้แก่ ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ การละเล่นพื้นบ้าน และนันทนาการ

ด้านภาษาและวรรณกรรม ได้แก่ ความสามารถในการอนุรักษ์และสร้างสรรค์ผลงานด้านภาษา คือ ภาษาถิ่น ภาษาไทยในภูมิภาคต่าง ๆ รวมถึงด้านวรรณกรรมท้องถิ่นและการจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรตหนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่าง ๆ

ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี ได้แก่ ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรม คำสอนทางศาสนา ปรัชญาความเชื่อและประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อบริบททางเศรษฐกิจ สังคม เช่น การถ่ายทอดวรรณกรรม คำสอน การบวชป่า การประยุกต์ประเพณีบุญประเพณีต่าง ๆ

ด้านโภชนาการ ได้แก่ ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์และปรุงแต่งอาหารและยาที่เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนผลิตเป็นสินค้าและบริการส่งออกที่ได้รับความนิยมแพร่หลายมาก รวมถึงการขยายคุณค่าเพิ่มของทรัพยากรด้วย

ครูภูมิปัญญา หมายถึง บุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้านหนึ่งด้านใด เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน และได้รับการยกย่องให้เป็น **“ครูภูมิปัญญาไทย”** เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทั้ง ในระบบโรงเรียน นอกกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒

วิสัยทัศน์

ภูมิปัญญาไทยจะได้รับการฟื้นฟูและนำมาปรับใช้ที่เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบททางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยถือเป็นส่วนสำคัญยิ่งส่วนหนึ่งของกระบวนการทางการศึกษาสำหรับคนทั้งชาติ และเป็นไปเพื่อเน้นคุณค่าทางจิตพิสัยเพื่อนำไปสู่ดุลยภาพอย่างยั่งยืน จนเกิดเป็นพลังขับเคลื่อนสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาคนและสังคมตามแนวทางที่เหมาะสมแก่ประเทศไทย

แผนงานที่ ๑ การส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อนำสาระและกระบวนการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาเข้าสู่การศึกษา ทั้งการศึกษาในโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย
๒. เพื่อพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษาด้านภูมิปัญญาให้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่ง ต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ และทุกระบบ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน เอกชน และภาครัฐ
๓. มีการนำนวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา มาใช้ในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านภูมิปัญญาเพื่อการศึกษา

เป้าหมาย

๑. มีการฟื้นฟูและพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาทุกระดับการศึกษา โดยคำนึงถึงพื้นฐานทางวัฒนธรรมอันหลากหลายของท้องถิ่น
๒. มีสถาบัน หรือ องค์กรรับผิดชอบงานคลังข้อมูลภูมิปัญญา รวมถึงการศึกษาวิจัยและพัฒนาภูมิปัญญาอย่างเป็นองค์รวม
๓. มีเครือข่ายบุคคล สถานศึกษาและศูนย์การเรียนรู้หลายลักษณะ ร่วมพัฒนาการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญา
๔. มีระบบข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาไทยที่ทันสมัย และเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับและทุกระบบ

มาตรการ/วิธีการ

๑. รัฐต้องสนับสนุนให้โรงเรียนหรือชุมชนที่มีความพร้อม ประสานการจัดทำแผนและพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน
๒. ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาบรรจุสาระและกระบวนการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญา ทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต วิถีวัฒนธรรม ศาสนา ตลอดจนวิธีการและองค์ความรู้เรื่องนี้ให้เป็นส่วนสำคัญหนึ่งของการศึกษา
๓. สนับสนุนให้มีสถาบัน หรือองค์กร ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รับผิดชอบงานคลังข้อมูลภูมิปัญญา ตลอดจนการศึกษาวิจัยและพัฒนาเรื่องภูมิปัญญา
๔. สนับสนุนให้มีการนำนวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในการพัฒนาค้าง ข้อมูลและกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญา
๕. สนับสนุน ประสานงาน เครือข่ายภูมิปัญญาให้ร่วมรณรงค์สร้างจิตสำนึกที่เหมาะสมและร่วมจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย
๖. พัฒนาครูและกระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่อง

แผนงานที่ ๒ การส่งเสริม การสำรวจ และการวิจัยเรื่องภูมิปัญญา ในการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสำรวจ รวบรวม วิเคราะห์และประมวลข้อมูลภูมิปัญญาไทยทุกระดับทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
๒. เพื่อฟื้นฟู เลือกรื้อฟื้น และพัฒนาองค์ความรู้ภูมิปัญญาไทยให้เป็นระบบ สามารถนำมาใช้ในการศึกษาอย่างคุ้มค่าและสมจริง
๓. เพื่อแสวงหาและเลือกสรรวิธีการวิจัย ที่เหมาะสมในการศึกษาพัฒนาการเรียนรู้อะไรเรื่องภูมิปัญญา
๔. เพื่อพัฒนารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอดการเรียนรู้อะไรเรื่องภูมิปัญญาที่ใช้ในระบบการศึกษา

เป้าหมาย

๑. มีระบบข้อมูลองค์ความรู้เรื่องภูมิปัญญา
๒. มีเครือข่ายการวิจัยทำหน้าที่ในการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เรื่องภูมิปัญญา
๓. มีเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อทำวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อะไร

มาตรการ/วิธีการ

๑. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยวิจัยทุกภูมิภาคให้ทำการวิจัยและขยายผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาอย่างกว้างขวาง โดยทำการศึกษา ค้นคว้า วิจัยสาระภูมิปัญญาในการดำรงชีวิต วิถีวัฒนธรรม ศาสนา ตลอดจนวิธีการนำมาใช้พัฒนาการศึกษา
 ๒. เสริมสร้างและประสานงาน ให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักวิจัย ผู้รู้ชาวบ้าน นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างองค์ความรู้เรื่องภูมิปัญญาเพื่อการศึกษา
๓. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานเครือข่ายคลังข้อมูลภูมิปัญญาไทย เพื่อการนำมาใช้ประโยชน์และขยายผลสู่การพัฒนาการศึกษาในทุกระดับ ทุกระบบ

แผนงานที่ ๓ การยกย่องครูภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้ทรงภูมิปัญญาให้มีบทบาทสำคัญในการนำภูมิปัญญา เข้าสู่การศึกษาในฐานะ “ครูภูมิปัญญา” ที่ได้สร้างสรรค์ผลงานและพัฒนากระบวนการถ่ายทอดอย่าง ต่อเนื่อง
๒. เพื่อให้ครูภูมิปัญญา สามารถทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีศักดิ์ศรี

เป้าหมาย

๑. ยกย่องและเชิดชูเกียรติ “ครูภูมิปัญญา” ตลอดจนทำข้อกำหนดในเรื่องสวัสดิการที่ เอื้อต่อการสร้างสรรค์ผลงานและพัฒนากระบวนการถ่ายทอดอย่างต่อเนื่อง
๒. มีการจัดระบบการตอบแทนการปฏิบัติภารกิจของครูภูมิปัญญา โดยความร่วมมือของเครือข่ายภูมิปัญญาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

มาตรการ/วิธีการ

๑. ประสานกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง สํารวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้ทรงภูมิปัญญา เพื่อพิจารณาและยกย่องเชิดชูเกียรติเป็น “ครุภูมิปัญญา”
๒. ส่งเสริม สนับสนุนและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการยกย่องผู้ทรงภูมิปัญญาด้านต่างๆ เพื่อสร้างระบบการยกย่องเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทในการถ่ายทอดภูมิปัญญา โดยกำหนดค่าตอบแทนในการปฏิบัติภารกิจและกิจกรรมอื่น ๆ อย่างเหมาะสม
๓. จัดทำทำเนียบครุภูมิปัญญาพร้อมคู่มือถ่ายทอดเพื่อการเผยแพร่

แผนงานที่ ๔ การบริหารและการจัดการในการนำภูมิปัญญาเข้าสู่การจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้มีกลไกในการบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพในการนำภูมิปัญญาไทยเข้าสู่ระบบการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
๒. เพื่อให้ประชาชน เอกชน และภาครัฐร่วมเป็นเครือข่ายดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา

เป้าหมาย

๑. เกิดพลังทางสังคมในการมีส่วนร่วมและสนับสนุนในการนำภูมิปัญญาเข้าสู่ระบบการศึกษาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒
๒. มีเครือข่ายภูมิปัญญาในทุกระดับทุกภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อดำเนินงานร่วมกับ หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ/ระบบต่าง ๆ
๓. มีกองทุนของประชาชนสนับสนุนการนำภูมิปัญญาเข้าสู่การจัดการศึกษา

มาตรการ/วิธีการ

๑. สํารวจ รวบรวมและศึกษาภูมิปัญญาที่ปรากฏอยู่ในชุมชนท้องถิ่น ทั้งในรูปของผู้ทรงภูมิปัญญา องค์กรชุมชน เครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารและการจัดการ
๒. จัดทำตัวชี้วัดภูมิปัญญาเพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผลแผนงาน
๓. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานเครือข่ายของประชาชน เอกชนและภาครัฐให้ ร่วมกันดำเนินงานส่งเสริมภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา
๔. จัดตั้งกองทุนส่งเสริมภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา
๕. ให้มีคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยภูมิปัญญาการศึกษาซึ่งประกอบด้วยผู้ทรง คุณวุฒิจำนวนหนึ่ง ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานและระดมทรัพยากรเพื่อดำเนินงานด้านภูมิปัญญาในการ

จัดการศึกษา โดยมีสถาบันแห่งชาติว่าด้วยภูมิปัญญาและ การศึกษาไทยเป็นสำนักงานเลขานุการและประสานงาน

๖. ทบพจนกฏ ระเบียบต่างๆ ให้มีผลเอื้อต่อการสนับสนุนแผนงานต่างๆ ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

ภาคผนวก ๒

บทบาทและหน้าที่ของครูภูมิปัญญาไทยและผู้ที่เกี่ยวข้อง

บทบาทของครูภูมิปัญญาไทย

๑.เป็นผู้บริหารจัดการโครงการกิจกรรมเรียนรู้ตามโครงการที่นำเสนอ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

๒.เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการ

หน้าที่

๑.ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในโครงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ขอการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

๒.ประสานกับหน่วยงานให้การศึกษาในระบบ เช่นโรงเรียน สถาบันราชภัฏ มหาวิทยาลัย เป็นต้น การศึกษานอกระบบ เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมการพัฒนาชุมชน เป็นต้น และแหล่งเรียนรู้ตาม อรรถาศัย เช่น พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด เป็นต้น

๓.ขยายเครือข่ายการเรียนรู้สู่บุคคล / กลุ่ม / ชุมชน / องค์กรชุมชนรอบข้างและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นให้ ต้นแบบครูภูมิปัญญาไทยไปขยายต่อด้วยวิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

๔.ให้ข้อมูล รวบรวม บันทึก สรุบบทเรียน ตรวจสอบความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูลร่วมกับ ผู้บันทึกข้อมูล (ผู้ช่วยครูภูมิปัญญาไทย)

๕.เป็นผู้นำการเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยให้กับสถานศึกษาทุกรูปแบบ ได้แก่ โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย สถาบันราชภัฏ ศูนย์การเรียนรู้ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นต้น

บทบาทของผู้ช่วยครูภูมิปัญญาไทย

๑.เป็นเลขานุการ บันทึกและอำนวยความสะดวกให้ครูภูมิปัญญาไทย ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามโครงการที่ได้รับการสนับสนุน

๒.เป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานส่งมายังคณะทำงานสรรหาครูภูมิปัญญาไทย

หน้าที่

ร่วมดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ของครูภูมิปัญญาไทยในกรณีที่ได้รับผิดชอบในฐานะผู้ช่วยครูภูมิปัญญาไทย ได้แก่

๑.รวบรวมและจัดบันทึกข้อมูลตามประเด็นที่ทางคณะทำงานสรรหาครูภูมิปัญญาไทยกำหนดขั้นตอนตามแบบฟอร์มบันทึกข้อมูล

๒.สรุปและรายงานผลการดำเนินโครงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ของครูภูมิปัญญาไทยตามกำหนดเวลา

๓.เป็นผู้เฝ้าอำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาเบื้องต้นร่วมกับครูภูมิปัญญาไทยในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ให้ขยายเข้าสู่การศึกษาในโรงเรียน นอกโรงเรียน และตามอรัญชัย

๔.นำเสนอปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินโครงการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูภูมิปัญญาไทยต่อคณะทำงานสรรหาครูภูมิปัญญาไทย

๕.เป็นผู้ประสานงานและร่วมมือในการให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น ตลอดจนการทำงานร่วมกับผู้ประสานงานภาค และคณะทำงานสรรหาครูภูมิปัญญาไทย เพื่อดำเนินการให้โครงการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูภูมิปัญญาไทยบรรลุวัตถุประสงค์

ภาคผนวก ๓

ทำเนียบครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑-๒

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑ ด้านเกษตรกรรม (๙ คน)

นายคำเที่ยง ภาชี

นายประดอง รงต์กระโทก

นายมัน สามสี

นายเล็ก กุดวงศ์แก้ว

นายสุทินันท์ ปรัชญพทุทธิ

นายสุศักดิ์ หาดพรม

นายเตียง คงแก้ว

นายตรีวูช พาระพัฒน์

นายวิบูลย์ เชิมเฉลิม

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (๒ คน)

นางประนอม ทาแปง

น.ส.ศรีสวลัย คำรังษี

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑ ด้านการแพทย์แผนไทย (๒ คน/รูป)

นายยงยุทธ ตริษฐกร

พระครูสุธรรมนาถ

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑ คน)

นายจอนิ ไชโตธา

ครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑ ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน (๘ คน/รูป)

นายทองคำ แจ่มใส

พระศรีพัชรินโรจน์

นายลักย์ หनुประดิษฐ์

นายประยงค์ รณรงค์

นายฝาก ทวีวัลย์

นายชบ ยอดแก้ว

นายอัมพร ตังปาน

นายสำรวย มีสมชัย

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑ ด้านศิลปกรรม (๔ คน)

นางจวีวรรณ พันธุ

นางราตรีสวัสดิ์ อุ้นทะยา

นายคำอ้าย เตชดวงตา

นายจ้อน ไทวี่มกน

นางเกลียว เสรีกิจ

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑ ด้านภาษาและวรรณกรรม (๒ คน)

นายคำผาย นุ้มิ่ง

นางบัวซอน ถานอมบุญ

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑ ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี (๑ รูป)

พระครูพิทักษ์นันทคุณ

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ ด้านเกษตรกรรม (๙ คน)

นายคำป่วน สุงษา

นายเซียง ไทยดี

นายหิณ จุฑาทิพย์ชาติกุล

นายบุญช่วย วงษ์ษา

นายสมทรง แสงตะวัน

นายสมบัติ กาญจนา

นางสมรกาย หนูแดง

นายแสวก มาตาพงษ์

นายทรน หมัดหลี

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (๕ คน)

นางมารศรี วนาโชติ

นางคำสอน สระทอง

นางสุณา ศรีบุตรโคตร

นายอุดม สมพร

นางกุศล นิลระอ

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ ด้านการแพทย์แผนไทย (๗ คน)

นายณรงค์ มากอง

นายบุษ จันทบุตร

นายบุญเรือง การหมั่น

นายเจือ บุญไชยสุริยา

นายนิยม แก้วแสงเรือง

นายประกอบ อุนลชาว

นายแวว วงคำโสม

ครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(๗ คน/รูป)

พระครูมกนโสนทีพิกัษ์

เจ้าอธิการสมคิด จรดชมโม

สมณะเสียงศีล ชาตวโร

นายทองคำ สายสะอาด

นายบัวเวียน วาปีสา

นายยุทธชัย วิวัฒน์กุลธร

นายสมชาย วัฒนตระกูล

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน (๔ คน/รูป)

นายสมพงษ์ มาจันทร์

พระสุบิน ปกติโต

นางมุกดา อินทิสาร

นายเคล้า แก้วเพชร

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ ด้านศิลปกรรม (๑๐ คน)

นายถนอม ทองกฐณี

นายทองใส ทับถนน

นายชिरะ โกมลศรี

นายสำเริง คำโมง

นายสุนทร พรรณวัฒน์

นายวีระ มีเหมื่อน

นายสำเียง ผ่องศิลาบี

นายพัฒน เกื้อสกุล

นายทมะ แบลือแบ

นายอิม จันทว์รุม

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ ด้านภาษาและวรรณกรรม (๘ คน)

นายนันท์ นันท์ชัยศักดิ์

นายนิยม สองสีโย

นายบุญคิด วัชรศาสตร์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ มณี พยอมยงค์

นายอนุส เพชรนิล

ศาสตราจารย์ ดร.อุดม รุ่งเรืองศรี

นายจันดี หลีกคำพันธ์

นายประมวล พิมพ์เสน

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี (๔ คน/รูป)

พระพิศาลธรรมหาคี

นายเกรียงศักดิ์ กาญจนฤทธากรณ์

ดร.ตาราวรรณ เต้านอุดม

นายบำเห็ญ ณ อุบล

นายสวิง บุญเจิม

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ ด้านโภชนา (๑ คน)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีสมร คงพันธ์

ทำเนียบนามครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑

ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๑.	นายวิบูลย์ เข้มเฉลิม	๒๒๔ ต.ลาดกระทิง อ.สนามไชยเขต จ.ฉะเชิงเทรา ๒๔๑๖๐ โทร. (๐๑) ๒๑๘-๙๐๔๓
ผู้ช่วย	นางสาวศรินยา คำพิลา	๒๒๔ ม.๑ ต.ลาดกระทิง อ. สนามไชยเขต จ. ฉะเชิงเทรา ๒๔๑๖๐ (๐๓๘) ๕๕๗-๔๔๑ , ๕๕๗๗๑๕
๒.	นางเกลียว เสรีกิจ (ขวัญจิต ศรีประจันต์)	๙ หมู่ ๑ ต. สนามชัย อ.เมือง จ. สุพรรณบุรี ๗๒๐๐๐ โทร. (๐๓๕) ๕๒๑-๗๐๖
ผู้ช่วย	นายชำเลียง มณีวงษ์	โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา อ.ดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี ๗๒๑๗๐ โทร. (๐๕๓) ๕๕๑-๒๗๑
๓.	พระครูสุธรรมนาถ	วัดปลักไม้ลาย ต.ทุ่งขวาง อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐ โทร. (๐๓๔) ๒๐๔-๐๔๔
ผู้ช่วย	นางประชิด บารมีรังสิกุล	๘๑ ม.๖ ต.ทุ่งขวาง อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐ โทร. (๐๓๔) ๒๐๔-๔๗๙
๔.	นายสำรวย มีสมชัย	๗๐/๒ ม. ๖ ต.พระยาบันลือ อ.ลาดบัวหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๒๓๐ โทร. (๐๑) ๒๕๗-๒๘๗๕
ผู้ช่วย	นายสามารถ เรืองปราชญ์	๒ ม. ๕ ต.พระยาบันลือ อ.ลาดบัวหลวง จ. พระนครศรีอยุธยา
๕	นายจ้อน ไทริมาน	๒/๘ ม.๑๒ ตรงข้ามโรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ๑๐๕๕๐ โทร. ๓๓๗-๓๔๑๑-๒
ผู้ช่วย	นางสาวจุฑามาศ ไทริมาน	๒/๘ ม.๑๒ ตรงข้ามโรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ๑๐๕๕๐ โทร. ๓๓๗-๓๔๑๑-๒

ภาคเหนือ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๑.	พระครูพิทักษ์นันทคุณ ผู้ช่วย นายพงศกร โนบุญชร	มูลนิธิฮักเมืองน่าน วัดอรุณญาวาส ต.โนนเวียง อ.เมือง จ.น่าน ๕๕๐๐๐ โทร. (๐๕๕) ๗๗๒๑๓๐ , ๗๗๐๑๒๐ มูลนิธิฮักเมืองน่าน วัดอรุณญาวาส ต.โนนเวียง อ.เมือง จ.น่าน ๕๕๐๐๐ โทร. (๐๕๕) ๗๗๒๕๓๐
๒.	นายจอนิ โอโตเซา ผู้ช่วย นายพฤ โอโตเซา	๒๑ ม.๔ บ.หนองเต่า ต.แม่วิน อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๖๐ โทร. (๐๕๓) ๒๑๒-๖๑๗ , ๘๑๐-๖๒๔ ๒๑ ม.๔ บ.หนองเต่า ต.แม่วิน อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๖๐ โทร. (๐๕๓) ๒๑๒-๖๑๗ , ๘๑๐-๖๒๔๓
๓.	นายคำอ้าย เดชดวงตา ผู้ช่วย นายบรรจง วิสุภา	ศูนย์ส่งเสริมชุมชนหัตถกรรม ๓๓ ม.๙ ตำบลบ้านร้อง อ.งาว จ.ลำปาง ๕๒๑๑๐ โทร. (๐๕๕) ๒๒๐-๓๘๐ , ๓๖๕-๒๒๙ ๒๑ ม.๔ บ.หนองเต่า ต.แม่วิน อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๖๐
๔.	นางสาวศรีสวัสดิ์ คำรังษี ผู้ช่วย นางศรีแพร อีนยา	๒๗ หมู่ ๔ บ้านทุ่งสูง ต.งอบ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐ (๐๕๕) ๗๙๕-๑๒๙ (ศูนย์บ้านทุ่งสูง) (๐๕๕) ๗๙๕-๐๕๖ (ศูนย์บ้านงอบ) ๗๑/๑ ต.งอบ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐ โทร. (๐๑) ๙๙๓-๙๑๑๐
๕.	นางประนอม ทาแปง ผู้ช่วย นายมงคล ทาแปง	๔๖ หมู่ ๒ ต.หัวทุ่ง อ.ลอง จ.แพร่ ๕๕๑๕๐ โทร. (๐๕๕) ๕๘๑-๔๔๑ , (๐๑) ๖๑๓-๖๕๗๘ ๔๖ หมู่ ๒ ต.หัวทุ่ง อ.ลอง จ.แพร่ ๕๕๑๕๐ โทร. (๐๕๕) ๕๘๑-๔๔๑
๖.	นางบัวซอน ถนอมบุญ ผู้ช่วย นายอินตา เลาคำ	๙๑ หมู่ ๓ ต.ป่าตุ้ม อ.พร้าว จ. เชียงใหม่ ๕๐๑๙๐ โทร. (๐๕๓) ๘๘๙-๕๐๔ ๘๙ หมู่ ๔ ต. ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๙๐

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
		โทร. ๑๑๘๘ - ๖๖๑-๐๗๑๙
๗	นายคำผาย นุบิ่ง ผู้ช่วย นายประจักษ์ กาวี	๘๗ ม.๓ บ้านหัวนา ต.ท่าน้ำ กิ่งอ.ภูเพียง จ.น่าน ๕๕๐๐๐ โทร. (๐๕๕) ๗๔๑ - ๗๔๑ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน อ.เมือง จ.น่าน ๕๕๐๐๐ โทร. (๐๕๕) ๗๑๐-๐๒๙
๘	นายชูศักดิ์ ทาดพรม ผู้ช่วย นางสนธยา เพ็ชรนิล	๑๑๘ ต.เมืองจันท์ กิ่งอำเภอภูเพียง อรัญญาวาส จ.น่าน ๕๕๐๐๐ ๑๑๘ ต.เมืองจันท์ กิ่งอำเภอภูเพียง อรัญญาวาส จ.น่าน ๕๕๐๐๐ โทร. (๐๕๕) ๗๗๒ - ๕๓๐

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๑.	นายมัน สามลี ผู้ช่วย นางสาวชุติมา สามลี	๕๗ หมู่ ๒ ต.นาโสี อ.กุดชุม จ.ยโสธร ๓๕๑๔๐ โทร. (๐๔๕) ๗๑๓-๖๓๐ ๕๗ หมู่ ๒ ต.นาโสี อ.กุดชุม จ. ยโสธร ๓๕๑๔๐ โทร. (๐๔๕) ๗๑๓-๖๓๐
๒.	นางฉวีวรรณ พันธุ ผู้ช่วย นางวาสนา ชวนชม	วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด๔๕๐๐๐ โทร.(๐๔๓) ๕๑๑๒๔๔, ๐๑ - ๕๗๖๓๑๙๔ ๗๔ หมู่ ๖ ต.สร้างถ่อน้อย อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ ๓๗๒๔๐
๓.	นายเล็ก กุดวงศ์แก้ว ผู้ช่วย น.ส.ศิริทิพย์ แสหนาม	๒๓๔ หมู่ ๕ บ้านบัว ต.กุดบาก อ.กุดบาก จ. สกลนคร ๔๗๑๘๐ โทร. (๐๔๒) ๗๑๕๕-๒๕๗ (ตาม ๑๐ นาที) ๒๓๔ หมู่ ๕ บ้านบัว ต.กุดบาก อ.กุดบาก จ. สกลนคร ๔๗๑๘๐ โทร. (๐๔๒) ๗๑๕๕-๒๕๗ (ตาม ๑๐ นาที)
๔.	นายประคอง มนต์กระโทก	๒๙ หมู่ ๔ ต.พลับพลา อ.โซคชัย จ. นครราชสีมา ๓๐๑๙๐
๕.	นางราตรี ศรีวิไล	๔๑/๖๐ ซอยหมู่บ้านเสรี ถ.มิตรภาพ อ. เมือง จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
ผู้ช่วย	นายสมนึก ชัยหงษา	โทร. (๐๔๓) ๒๔๓-๐๗๐ ๘ / ๖๓ ถ.เทพवासูข อ. เมือง จ.ขอนแก่น โทร. ๐๑ - ๖๐๑-๓๖๗๙
๖. ผู้ช่วย	นายคำเดื่อง ภาษี นายจักรินทร์ ภาษี	๔๐ หมู่ ๘ บ้านโนนเขวา ต.หัวฝาย กิ่ง อ.แดนดง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐ โทร. ๐๑ - ๖๐๐-๕๕๑๖ ๐ หมู่ ๘ บ้านโนนเขวา ต.หัวฝาย กิ่ง อ.แดนดง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐ โทร. ๐๑ - ๖๐๐-๕๕๑๑
๗. ผู้ช่วย	นายยงยุทธ ตริษฐกร นางสาวคำปุ่น กุดวงค์แก้ว	๗๔ หมู่ ๔ ต. ก้านเหลือง อ. แวงน้อย จ. ขอนแก่น ๔๐๒๓๐ ๐๑ - ๔๔๑-๖๘๔๘ ๑๙๘ หมู่ ๖ ต.กุดบาก อ.กุดบาก สกลนคร ๔๗๑๘๐
๘. ผู้ช่วย	นายสุทินันท์ ปรัชญพฤทธิ นางสาวรุ่งนภา กลิ่นหอม	๓๔ บ้านปากช่อง ต.สนามชัย อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐ โทร. (๐๑)๙๖๖-๔๒๓๗ , ๙๗๒-๕๖๐๐ ๓๔ บ้านปากช่อง ต.สนามชัย อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐ โทร.๐๑ - ๙๖๖-๔๒๓๗ , ๙๗๒-๕๖๐๐
๙. ผู้ช่วย	นายทองคำ แจ่มใส นายพิทักษ์ แจ่มใส	๑๕ หมู่ ๑๕ ต. จันดุม อ.พลับพลาชัย จ.บุรีรัมย์ ๓๑๒๕๐ โทร. ๐๑ - ๒๖๕-๔๙๐๔ ๔๓ หมู่ ๑๕ ต. จันดุม อ.พลับพลาชัย จ.บุรีรัมย์ ๓๑๒๕๐ โทร. ๐๑ - ๒๖๕-๔๙๐๔

ภาคใต้

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๑. ผู้ช่วย	นายเคียง คงแก้ว นายสุธีศักดิ์ บุตรทอง	๑๒๙ หมู่ ๔ ต. บ้านนา กิ่ง อ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง ๙๓๐๐๐ ๑๘ หมู่ ๕ ต. บ้านนา กิ่ง อ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง ๙๓๐๐๐
๒.	นายลัยภย์ หนูประดิษฐ์	๕๐ หมู่ ๗ ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ๙๐๑๑๐

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
ผู้ช่วย	นายดุสิต รัชทอง	๕ แก้วแสน ซอย ๒ ต. บ่อทราย อ. เมือง จ. สงขลา ๙๐๐๐๐
๓. ผู้ช่วย	นายตรีวิฑูร พาระพัฒน์ (เสียชีวิต) นายวิรัตน์ ตรีโชติ	๒๕๓ ม. ๙ บ้านคีรีวง ต. ลานสกา จ. นครศรีธรรมราช ๘๐๒๓๐ ๑๙๒ บ้านคีรีวง ต. ลานสกา จ. นครศรีธรรมราช ๘๐๒๓๐
๔. ผู้ช่วย	นายอัมพร ดั่งปาน นายเฉลิม ทองพรหม	๑๕ / ๑ หมู่ ๓ ต. คลองเปี้ยะ อ. จะนะ จ. สงขลา ๙๐๑๓๐ ๔๙ หมู่ ๑๐ ต. คลองเปี้ยะ อ. จะนะ จ. สงขลา ๙๐๑๓๐
๕. ผู้ช่วย	นายประยงค์ รณรงค์ นายขจร ทิพาพงศ์	๕๑ หมู่ ๙ ต. ไม้เรียง อ. ฉวาง จ. นครศรีธรรมราช ๘๐๑๕๐ โทร. ๐๑ - ๙๐๙-๗๔๔๑ ๙๐ หมู่ ๒ ต. ไม้เรียง อ. ฉวาง จ. นครศรีธรรมราช ๘๐๑๕๐ โทร. (๐๗๕) ๖๗๑-๓๕๐
๖. ผู้ช่วย	นายชบ ยอดแก้ว นางสาวอภิญญา ยอดแก้ว	๓๘ หมู่ ๓ ต. น้ำขาว อ. จะนะ จ. สงขลา ๙๐๑๓๐ โทร. (๐๗๕) ๓๗๑-๑๐๓ , (๐๑) ๖๐๙-๑๓๔๘ ๓๘ หมู่ ๓ ต. น้ำขาว อ. จะนะ จ. สงขลา ๙๐๑๓๐ โทร. (๐๗๕) ๓๗๑-๑๐๓
๗. ผู้ช่วย	พระครูพัฒนโชติ นายเสถียร ลิมเซ่ง	วัดดอน หมู่ ๘ ต. คูเต่า อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ๙๐๑๑๐ โทร. (๐๗๕) ๔๗๐-๔๐๕ วัดดอน หมู่ ๘ ต. คูเต่า โทร. (๐๗๕) ๔๗๐-๐๕๘
๘.	นายฝาก ตรีถวัลย์	๘๒ หมู่ ๔ ต. บ้านกลาง อ. เขียวใหญ่ จ. นครศรีธรรมราช ๘๐๑๙๐ โทร. (๐๗๕) ๓๔๘-๒๔๓ (ตามตัว)

ทำเนียบครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒

ภาคเหนือ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๑	พระครูมานัสสีพิทักษ์	วัดโพธาราม ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ๕๖๑๓๐ โทร. ๐๕๔-๔๙๙-๐๕๑ ๐๑-๙๖๑-๕๐๑๗ โทรสาร ๐๕๔-๔๙๙-๐๕๑
ผู้ช่วย	พระไพระพันธ์ กิตติโสภณ	วัดโพธาราม ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ๕๖๑๓๐
๒	เจ้าอธิการสมคิด จรณรมโม	วัดโป่งคำ ต.ตู่พงษ์ อ.สันติสุข จังหวัดน่าน ๕๕๒๑๐ (๐๑) ๗๕๐-๑๔๙๔
ผู้ช่วย	นายชาญ พังจันทา	๗ ม.๕ ต.ตู่พงษ์ อ.สันติสุข จ.น่าน ๕๕๒๑๐ (๐๑) ๓๙๖-๑๕๐๖
๓	นายณรงค์ มาคง	๓๓๑/ ๕ หมู่ ๔ ซอยเทศบาลดารี ตำบลปากแคว อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ๖๔๐๐๐ (๐๕๕) ๖๒๑-๓๗๙, (๐๙) ๕๓๓-๓๙๗๒
ผู้ช่วย	น.ส.กาญจนา มาคง	๓๓๑/ ๕ หมู่ ๔ ซอยเทศบาลดารี ตำบลปากแคว อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ๖๔๐๐๐ (๐๕๕) ๖๒๑-๓๗๙, (๐๑) ๕๓๓-๓๙๗๒
๔	นายถนอม หลวงฤทธิ์	๒๙ หมู่ ๓ ตำบลนาบึง กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐ (๐๕๔) ๗๔๑-๘๑๔ ๐๙-๒๖๒-๕๖๓๐
ผู้ช่วย	นายเดชา หลวงฤทธิ์	๒๙ หมู่ ๓ ตำบลนาบึง กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐
๕	นายนันท์ นันท์ชัยศักดิ์	๑๘๑ หมู่ ๑ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ๕๑๐๐๐ โทร, โทรสาร ๐๕๓-๕๓๐๓๕๙ (๐๑) ๘๘๔-๗๐๖๑
ผู้ช่วย	นายศิริพงศ์ วงศ์ไชย	๑/๒ หมู่ ๓ ต.แช่ช้าง หมู่บ้านป่าเปา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ (๐๕๓) ๘๘๐-๒๖๒

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๖	นายนิยม สองสีโย	๒๑/๑ ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐ โทร.(๐๕๕) ๗๗๒ ๑๙๒
ผู้ช่วย	นางเสน่ห์ สองสีโย	๒๑/๑ ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐ โทร.(๐๕๕) ๗๗๒ ๑๙๒
๗	นายบุญคิด วัชรศาสตร์	๗๓/๑๘ ถนนช้างเผือก ซอย ๔๘ ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐ บ้าน (๐๕๓) ๒๑๗-๒๓๔ ทำงาน (๐๕๓) ๒๗๘-๙๗๗
ผู้ช่วย	นายศิรินทร์ หินคง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่ (๐๙) ๙๕๐-๕๖๖๕
๘	นายบุญชู จันทร์บุตร	๑๑๐ หมู่ ๒ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๓๐ (๐๕๓) ๔๔๑-๒๗๓
ผู้ช่วย	นายศรีวิชัย สุวรรณ	๑๒๒ ม.๖ ต.หนองควาย อ.หางดง จ.เชียงใหม่ (๐๕๓) ๔๔๑-๐๑๘
๙	นายบุญเรือง การหมั่น	๑๓ หมู่ ๓ บ้านใหม่ ตำบลเมืองงาย อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๗๐ โทร (๐๕๓) ๓๗๕-๔๐๙ โทรสาร ๐๕๓-๓๗๕-๔๐๙ (๐๙) ๘๕๒-๘๐๕๔
ผู้ช่วย	นางสาวแสงจันทร์ การหมั่น	บ้านเดียวกับครูภูมิปัญญาไทย
๑๐	ศาสตราจารย์เกียรติคุณ มณี พยอมยงค์	๒๕๕ หมู่ ๑ ถนนโชตนา ตำบลริมใต้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๘๐ (๐๕๓) ๒๙๗-๑๒๑,(๐๕๓) ๒๙๗-๕๑๗ (๐๕๓) ๒๒๑- ๑๕๕ โทรสาร ๐๕๓-๘๙๒-๑๑๐

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
ผู้ช่วย	ดร.เมธี พยอมยงค์	๒๕๕ หมู่ ๑ ถนนโชตนา ตำบลริมใต้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๘๐ (๐๕๓) ๒๓๗-๑๒๑,(๐๕๓) ๒๓๗-๕๑๗ (๐๕๓) ๒๒๑- ๑๕๕๕ โทรสาร ๐๕๓-๘๘๒-๑๑๐
๑๑ ผู้ช่วย	นางมุกดา อินตะสาร น.ส. สกฤษณา การเร็ว	๑๘๒ หมู่ ๕ ตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ๕๖๑๒๐ (๐๕๔) ๔๕๗-๐๙๕ โทรสาร (๐๕๔) ๔๕๗-๐๙๕ ๑๗๙ ม.๘ ต.หนองหล่ม อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา ๕๖๑๒๐ (๐๕๔) ๔๕๗-๕๒๑
๑๒ ผู้ช่วย	นายอนุสรณ์ เพชรนิล นายสุนทร สาลี	๑๘๕ หมู่ ๖ ซอย ๑ ตำบลศาลา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ๕๒๑๓๐ (๐๕๔) ๒๘๑-๓๘๕ ๐๙-๒๖๕-๙๕๓๖ 3 หมู่ ๕ ต.หัวเวียง อ.เมือง จ.ลำปาง ๕๒๐๐๐ (๐๑) ๗๒๔-๔๔๗๕
๑๕	ศาสตราจารย์ ดร.อุดม รุ่งเรืองศรี	๑๒๖/๑๙ หมู่ ๒ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๓๐๐๐ T (๐๕๓) ๙๔๓-๒๖๕ F (๐๕๓) ๒๒๑-๕๕๕ ๐๕๓- ๙๔๒-๓๐๙

ทำเนียบครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๑	นายเกรียงศักดิ์ กาญจนฤทธาภรณ์	๑ หมู่ ๑ ถนนสุขาภิบาล ๔ ตำบลจักรราช อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๒๓๐ (๐๔๔) ๓๙๙-๑๕๕, ๐๙-๕๗๘-๔๖๔๖
ผู้ช่วย	นายสาทิต เกษมทะเล	๒๑๗/๑ หมู่ ๑ ต.จักราช อ.จักราช จ.นครราชสีมา (๐๔๔) ๓๙๙-๒๙๗
๒	นายคำป่วน สุรงษา	๖๗ หมู่ ๒ (สวนน้ำฝน) ตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ๔๒๑๖๐ (๐๔๒) ๘๙๙-๐๖๒, (๐๔๒) ๘๙๙-๑๕๕๕, (๐๑) ๗๖๙- ๒๑๔๑
ผู้ช่วย	นายคำนึ่ง สุรงษา	๖๗ หมู่ ๒ (สวนน้ำฝน) ตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ๔๒๑๖๐ (๐๔๒) ๘๙๙-๐๖๒, (๐๔๒) ๘๙๙-๑๕๕๕, (๐๑) ๗๖๙- ๒๑๔๑
๓	นางคำสอน สระทอง	๔๒ หมู่ ๔ บ้านโพธิ์ ตำบลโพธิ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๑๘๐ (๐๔๓) ๘๕๖-๑๖๙
ผู้ช่วย	นางสาวสกุลรัตน์ ศรีบ้านโพธิ์	๕๘ หมู่ ๔ บ.โพธิ์ อ.ลำทะเมนชัย จ.กาฬสินธุ์
๔	นายจันดี หลักคำพันธ์	๔๐/๒๖ ถนนอดุลยเดช ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐ โทร (๐๔๒) ๒๔๐-๓๒๖, (๐๙) ๙๓๗-๔๑๑๘
ผู้ช่วย	นางสาวอังคณา หลักคำพันธ์	บ้านเดียวกับครุภูมิปัญญาไทย
๕	นายเชียง ไทยดี	๕๙ หมู่ ๒ บ้านอนันต์ ตำบลยาง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ๓๒๑๑๐ (๐๔๔) ๕๖๐-๒๖๖
ผู้ช่วย	นายสุคนธ์ ศิริมาก	๑๐๗ ม. ๖ ต.ยาง อ.ศีขรภูมิ จ.สุรินทร์

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๖	ดร.ดาราวรรณ เต็นอุดม	๒๕๖ ถนนมิตรภาพ ซอย ๑๕ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐ (๐๔๔) ๒๑๑-๘๙๙, (๐๑) ๑๒๐-๒๕๕๔
ผู้ช่วย	นางสาวชนิษฐา วิทยาอนุมาส	หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐ (๐๒) ๖๒๘-๕๑๐๑, (๐๑) ๙๘๓-๖๓๗๓
๗	นายทองคำ สายสะอาด	๗๓/๑ หมู่ ๑ ตำบลสร้างถ่อน้อย อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ ๓๗๒๔๐ (๐๔๕) ๔๕๐-๑๔๐
ผู้ช่วย	นายจักรวรรดิ คุณลัสต์ย	๑๔๙ ม.๙ ต.สร้างถ่อน้อย อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ ๓๗๒๔๐
๘	นายทองใส ทับถนน	163 หมู่ ๘ บ้านหนองกินเพล ตำบลหนองกินเพล อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๑๙๐
ผู้ช่วย	นายจिरชัย พรหมพล	๙๐ ถ.ผาแดง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ๓๔๐๐๐ (๐๔๕) ๒๕๐-๓๐๓
๙	นายธีระ โกมลศรี	๑๓ ซอย๑๓ ถนนสุขาอุปถัมภ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐
ผู้ช่วย	นายทอง พิมพ์สมาน	โทร (๐๔๕) ๓๑๑-๓๑๖ ๙๓/๑ ชุมชนหนองยาง ต.หนองครก อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ (๐๔๕) ๖๓๓-๓๗๓
๑๐	นายบัวเรียน วาปีสา	๑๔๔ หมู่ ๑๒ บ้านสันติสุข ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๑๗๐ (๐๔๓) ๗๗๙-๑๙๙, (๐๙) ๕๙๑-๓๑๑๐
ผู้ช่วย	นางวัชรภรณ์ วาปีสา	๑๔๔ หมู่ ๑๒ บ้านสันติสุข ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๑๗๐ (๐๔๓) ๗๗๙-๑๙๙, (๐๙) ๕๙๑-๓๑๑๐
๑๑	นายบำเพ็ญ ณ อุบล	๓๖๔ ถนนอุทัยรามฤทธิ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ๓๕๐๐๐ (๐๔๕) ๗๑๑-๘๔๑

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
ผู้ช่วย	นายคำผล กองแก้ว	๘ ซอยเลี้ยวเมือง ๑ ถนนเลี้ยวเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐ (๐๔๕) ๓๑๑-๔๙๑, (๐๑) ๙๗๗-๓๖๔๖
๑๒ ผู้ช่วย	นายประมวล พิมพ์เสน	๗๘/๓ หมู่ ๖ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ (บ้าน) (๐๔๓) ๓๒๗-๔๓๘, (๐๑) ๖๖๙-๔๓๐๙ (ทำงาน) (๐๔๓) ๒๒๔-๔๒๗ ต่อ ๑๓๘
๑๓ ผู้ช่วย	นายแว วรงค์โสสม นายกรุง วรงค์โสสม	๒ หมู่ ๙ บ้านโคกนพ ตำบลสามตม อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ๔๒๑๖๐ (๐๙) ๘๔๑-๕๑๒๗ ๒๐/๙ บ้านโคกนพ ตำบลสามตม อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ๔๒๑๖๐
๑๔ ผู้ช่วย	นายสมพงษ์ มาจันทร์ น.ส.นิจพร มาจันทร์	๘๒ หมู่ ๑๑ บ้านหนองเจริญ ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐ (๐๔๓) ๗๔๐-๒๐๖ บ้านเดียวกับครุฑมัญญาไทย
๑๕ ผู้ช่วย	นายสรวง บุญเจิม นายโสรัจ นามอ่อน	๒๒๙-๒๓๑ (ร้านสมประสงค์) ถนนแจ้งสนิท ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐ (๐๔๕) ๓๑๑-๓๘๗, (๐๔๕) ๓๑๒-๕๖๒ ๒๒๙-๒๓๑ (ร้านสมประสงค์) ถนนแจ้งสนิท ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐ (๐๔๕) ๓๑๑-๓๘๗, (๐๔๕) ๓๑๒-๕๖๒
๑๖	นายสำเร็จ คำโหมง	๕๕๑ ถนนนรินทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ (๐๔๓) ๒๒๔-๐๙๗

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
ผู้ช่วย	นางกิตติบูลย์ คำโมง	๕๕๑ ถนนนรินทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ (๐๔๓) ๒๒๔-๐๙๗
๑๗	นายสุนทร พรรณรัตน์	ร้านสุนทรภรณ์ ๑๘/๒ ถนนสร้างหลวง ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐ (๐๔๒) ๒๔๑-๕๐๓
ผู้ช่วย	นายพนม ศรีศิลป์	
๑๘	นางสุณา ศรีบุตรโคตร	๑๕๕ หมู่ ๑ บ้านหนองอ้อ ตำบลหนองอ้อ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ๔๑๒๒๐ (๐๔๒) ๒๙๘-๔๒๑
ผู้ช่วย	นางสาววารุณี ศรีบุตรโคตร	๑๕๕ หมู่ ๑ บ้านหนองอ้อ ตำบลหนองอ้อ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ๔๑๒๒๐ (๐๔๒) ๒๙๘-๔๒๑
๑๙	นายหิน จุฑาทิพย์ชาติกุล	๑๔๗ หมู่ ๕ บ้านอังกัญ ตำบลกั้งแอน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ๓๒๑๔๐ (๐๔๔) ๕๕๑-๐๒๗, (๐๑) ๙๗๖-๑๐๗๓
ผู้ช่วย	นายวีระ สิทธิไธ	สำนักงานเกษตรอำเภอปราสาท อ.ปราสาท จ.สุรินทร์ (๐๔๔) ๕๕๑-๓๑๘, (๐๑) ๓๘๙-๔๒๑๔

ภาคกลางและตะวันออก

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๑	สมณะเสียงศีล ชาตวโร	ชมรมเพื่อนช่วยเพื่อน ๒ หมู่ ๗ ตำบลอินทร์บุรี อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ๑๖๑๑๐ โทร (๐๓๖) ๕๘๑-๙๒๒, (๐๑) ๘๓๕-๖๑๐๘
ผู้ช่วย	นายสถิต วิวัฒน์วงศ์ธร	ชมรมเพื่อนช่วยเพื่อน ๒ หมู่ ๗ ตำบลอินทร์บุรี อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ๑๖๑๑๐ (๐๑) ๒๗๔-๓๑๘๘

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๒	พระพิศาลธรรมพาที (พระพยอม กัลยาโณ)	วัดสวนแก้ว เลขที่ ๕๕/๑ ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๔๐ (๐๒) ๙๒๑-๖๒๖๒ (๐๒) ๕๕๕-๑๔๔๔ (๐๒) ๕๕๕-๑๒๒๒ วัดสวนแก้ว เลขที่ ๕๕/๑
ผู้ช่วย	นางดวงใจ ธิติยารักษ์	ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๔๐ (๐๒) ๕๕๕-๑๒๒๒, (๐๑) ๘๕๐-๙๗๙๖
๓	พระสุบิน ปณีโต	วัดไผ่ล้อม หมู่ ๑ ตำบลบางพระ(เทศบาล) อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๒๓๐๐๐ (๐๓๙) ๕๓๐-๕๑๐
ผู้ช่วย	นายธีระ วัชรปราณี	วัดไผ่ล้อม หมู่ ๑ ตำบลบางพระ(เทศบาล) อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๒๓๐๐๐ (๐๓๙) ๕๓๐-๕๑๐
๔	นายบุญช่วย วงษ์ษา	๓๑ หมู่ ๑๑ ตำบลหนองแก อำเภอบางพระ(เทศบาล) จังหวัดสระบุรี ๑๘๑๒๐ (๐๓๖) ๓๒๑-๑๙๘ (๐๑) ๙๙๖-๖๑๙๗
ผู้ช่วย	น.ส. สายรุ่ง วงษ์ศรี	๓๑ หมู่ ๑๑ ตำบลหนองแก อำเภอบางพระ(เทศบาล) จังหวัดสระบุรี ๑๘๑๒๐ (๐๓๖) ๓๒๑-๑๙๘ (๐๑) ๙๙๖-๖๑๙๗
๕	นายยุทธชัย วิวัฒน์กุลธร (เสี่ยชีวิต)	๑๐๕/๑ หมู่ ๘ ตำบลเขาล้าน อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๑๑๓๐ (๐๓๒) ๖๗๒-๒๒๙ (๐๑) ๓๐๓-๐๑๕๘
ผู้ช่วย	นายบุญชู ลาดน้อย	๒๐/๓ ม.๙ ต.เขาล้าน อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา ๓๑๑๓๐ (๐๑) ๔๕๐-๒๘๙๙
๖	นายวีระ มีเหมื่อน	๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลมงคลธรรมนิมิต อำเภอสางแก้ว จังหวัดอ่างทอง ๑๔๑๖๐ (๐๓๕) ๖๙๗-๐๖๑ ๐๒-๕๕๑-๔๖๐๗ ๐๑-๙๑๐๔๔๕๕๗ (กุ๊กไก่)
ผู้ช่วย	นายคุณธร พรหมเดช	๒๑๐ ม.๔ ต.อสมท อ.สามโก้ จ.อ่างทอง ๑๔๑๖๐

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๗	นางศรีสมร คงพันธุ์	๑๒๕/๕ ซอยรามอินทรา ๓๑ ถนนรามอินทรา ตำบลอนุสาวรีย์ อำเภอบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๒๒๐ โทร.๐๒-๙๗๓-๐๙๖๑ ๐๑-๘๗๐-๘๓๖๑ F ๐๒-๕๒๑-๑๘๖๓
ผู้ช่วย	นางทิพวรรณ เพ็ญเรือง	วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร ถ.บำรุงเมือง ป้อมปราบฯ กทม. ๑๐๑๐๐
๘	นายสมชาย สมนานตระกูล	๓๔/๓ หมู่ ๕ แขวงโคกแฝด เขตหนองจอก กทม. ๑๐๕๓๐ ทำงาน มูลนิธิเพื่อคุณธรรม (๐๒) ๕๕๓-๒๑๒๖ (๐๑) ๖๒๘-๓๖๐๙, (๐๒) ๕๕๓-๗๘๙๖
ผู้ช่วย	นายปริญญา สมนานตระกูล	๒๘/๒ หมู่ ๙ ถ.ประชาร่วมใจ แขวงทรายกองดินใต้ เขตคลองสามวา กทม. ๑๐๕๑๐
๙	นายสมทรง แสงตะวัน	๒๙/๒ หมู่ ๓ ตำบลบางพรหม อำเภอบางคณห์ จังหวัดสมุทรสงคราม ๗๕๑๒๐ (๐๓๔) ๗๖๑-๙๘๕๕, (๐๙) ๘๒๙-๗๑๐๐
ผู้ช่วย	นายนิกร รัชาราช	๗/๒ ม.๒ ต.จอมปลวก อ.บางคณห์ จ.สมุทรสงคราม โทร. (๐๓๔) ๗๖๒-๒๐๓ (๐๙) ๕๕๙-๗๔๑๓
๑๐	นายสมบัติ กาญจน	๒๕ หมู่ ๖ ตำบลหนองหงษ์ อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ๒๐๑๖๐ โทร (๐๑) ๔๓๕-๖๕๖๓
ผู้ช่วย	นายธนา เจริญสุข	ศบอ.พานทอง ต.พานทอง อ.พานทอง จ.ชลบุรี ๒๐๑๖๐ (๐๓๘) ๔๕๑-๙๐๗ โทรสาร (๐๓๘) ๔๕๑-๙๐๗
๑๑	นางสมหมาย หนูแดง	๑๙ หมู่ ๘ บ้านพุน้ำทิพย์ ตำบลหนองแขม อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๒๐ (๐๙) ๘๐๑-๓๓๖๙
ผู้ช่วย	นายวัลลภ หนูแดง	๑๙ หมู่ ๘ บ้านพุน้ำทิพย์ ตำบลหนองแขม อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๒๐

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๑๒	นายสำเนียง ผดุงศิลป์	๔๓ หมู่ ๖ ตำบลจรเข้ร้อง อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง ๑๔๑๔๐ (๐๓๕) ๖๙๙-๐๐๑
ผู้ช่วย	นายวิษณุ ผดุงศิลป์	๔๗ ถ.เทศบาล ๑ ต.บางแก้ว อ.เมือง จ. อ่างทอง ๑๔๐๐๐ (๐๓๕) ๖๑๑-๐๓๐
๑๓	นายเสวก มาลาพงษ์	๑๐๙ หมู่ ๑ ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๔๐ (๐๓๔) ๖๕๒-๒๕๕
ผู้ช่วย	นายสุรวุฒิ มาลาพงษ์	๑๒ หมู่ ๒ ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๔๐ (๐๓๔) ๖๕๒-๑๑๒
๑๔	นายอุดม สัมพร	๓๒/๒๓ ถนนแม่น้ำรำลึก ซอย ๕ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐ ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี (๐๓๒) ๓๒๓-๑๙๗ (๐๑) ๓๗๘-๓๓๖๐
ผู้ช่วย	นายธีรภัทร์ ภัทรสถิรกุล	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อ.เมือง จ.ราชบุรี ๗๐๐๐๐

ภาคใต้

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๑	นางกุล นิลลออ	๑๙/๑ หมู่ ๘ ตำบลนาหมื่นศรี อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง ๙๒๑๗๐ (๐๗๕) ๒๙๙-๕๙๗
ผู้ช่วย	น.ส.อาพัทธ์ ทองแป้น	๓๓/๑ ม.๘ ตำบลนาหมื่นศรี อำเภอนาโยง จ.ตรัง (๐๗๕) ๒๙๙-๖๓๙, (๐๑) ๖๙๑-๘๘๖๑
๒	นายเกล้า แก้วเพชร	๑๓ หมู่ ๑ ตำบลนาหว้า อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ๙๐๑๓๐ (๐๑) ๔๗๘-๓๑๐๔ (๐๑) ๕๕๓-๕๖๑๙

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
ผู้ช่วย	นายกระจ่าง ชูชื่น	๔๕/๓ ม.๑ ต.นาหว้า อ.จะนะ จ.สงขลา ๙๐๑๓๐ (๐๑) ๖๕๐-๔๕๖๐
๓	นายเจือ บุญไชยสุริยา	๙๓ หมู่ ๖ ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ๙๔๑๘๐ (๐๗๓) ๓๕๖-๐๑๓, (๐๑) ๗๔๘-๗๔๗๒
ผู้ช่วย	นายประกิต ท่าผา	๙๗/๒ หมู่ ๖ ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จ.ปัตตานี ๙๔๑๘๐ (๐๗๓) ๓๕๖-๐๖๑, (๐๙) ๘๗๖-๓๙๑๖
๔	นายนิยม แก้วแสงเรือง	๖/๓ ถนนสุขยางค์ ๑ ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐ (๐๗๓) ๒๔๗-๑๒๕
ผู้ช่วย	นางปรานี แก้วแสงเรือง	๖/๓ ถนนสุขยางค์ ๑ ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐ (๐๗๓) ๒๔๗-๑๒๕, (๐๑) ๒๗๖-๐๒๔๔
๕	นายประกอบ อุบลขาว	๗๕ หมู่ ๒ ตำบลบ้านนา อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ๙๐๑๓๐ (๐๗๔) ๓๗๘-๒๘๐, (๐๑) ๗๕๘-๗๗๔๗
ผู้ช่วย	นายสุเมธ หีมหมั่น	๔ หมู่ ๔ ต.ขุนตัดหวาย อ.จะนะ จ.สงขลา ๙๐๑๓๐
๖	นายพัฒน์ เกื้อสกุล	๒๐ หมู่ ๓ ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๓๐ (๐๗๗) ๒๕๔-๐๔๖, (๐๗๗) ๒๕๔-๒๕๔
ผู้ช่วย	นายรัตนชัย อ้นเจริญ	๒๐/๒ หมู่ ๓ ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๓๐
๗	นายทรน หมดหลี	๑๓ หมู่ ๖ ตำบลเขาพระ อำเภอรัษฎุมิ จังหวัดสงขลา ๙๐๑๘๐ (๐๙) ๗๓๘-๒๖๗๖
ผู้ช่วย	นายบีสอน หมดหลี	๑๓ หมู่ ๖ ตำบลเขาพระ อำเภอรัษฎุมิ จังหวัดสงขลา ๙๐๑๘๐ โทร. (๐๙) ๘๗๙-๒๒๒๐

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ
๘	นายทะมะ แบลือแบ	๑๒๘ หมู่ ๑ ตำบลบาไร่ อำเภอยะลา จังหวัดยะลา ๙๕๑๒๐ (๐๗๓) ๒๕๐-๐๙๙, (๐๑) ๙๕๙-๙๖๗๕ ติดต่อ สปอ. ยะหา สปจ. ยะลา
ผู้ช่วย	นายอ้วน เจียรบุตร	๑๒๔ ถ.เทศบาล ๑ อ.เมือง จ.ยะลา ๙๕๐๐๐ (๐๗๓) ๒๑๓-๕๗๖
๙	นายอิม จันทร์ชุม	๓๒๙ บางแก้ว หมู่ ๖ ตำบลท่ามะเตี้อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ๙๓๑๔๐ บ้าน (๐๗๔) ๖๙๗-๑๖๐, (๐๙) ๐๓๙-๔๑๔๓ กศน. พัทลุง (๐๗๔) ๖๑๒-๔๐๓ กศน.บางแก้ว (๐๗๔) ๖๙๗-๐๕๑
ผู้ช่วย	ส.อ.วิมล สุขพรหม	๓๒๙ บางแก้ว หมู่ ๖ ตำบลท่ามะเตี้อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ๙๓๑๔๐ (๐๗๔) ๖๙๗-๑๖๐, (๐๙) ๐๓๙-๔๑๔๓

ภาคผนวก ๔

คณะกรรมการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑ - ๒

(สำเนา)

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ที่ ๗๑ / ๒๕๔๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย

เพื่อให้การศึกษาของชาติเป็นการศึกษาที่อยู่บนฐานของภูมิปัญญาไทย และเป็นไปในแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และ (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ จึงเห็นควรแต่งตั้ง “คณะกรรมการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย” ขึ้น โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. นายสุวัฒน์ เงินน้ำ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒. นายเสรี พงศ์พิศ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๓. นายนันทสาร สีสลับ	ประธานคณะกรรมการ
๔. นายสามารถ จันทร์สุรย์	คณะกรรมการ
๕. นายวิจิต นันทสุวรรณ	คณะกรรมการ
๖. นายพิสิฐ นาคจำเริญ	คณะกรรมการ
๗. นางตรุณี ไยเผือก	คณะกรรมการ
๘. นายประทีป อินแสง	คณะกรรมการ
๙. นายอรุณพ วงศ์วิชัย	คณะกรรมการ
๑๐. นายจำนงค์ แรกพิณีจ	คณะกรรมการ
๑๑. นายพิทยา ว่องกุล	คณะกรรมการ

๑๒. นางสาวมณีนีภา ชูติบุตร	คณะทำงาน
๑๓. นายทองป๋อ เดชสองชั้น	คณะทำงาน
๑๔. นางสาววิมลลักษณ์ ชูชาติ	เลขานุการและคณะทำงาน
๑๕. นายวิช ตาแก้ว	ผู้ช่วยเลขานุการและคณะทำงาน
๑๖. นางกัลยาณี ปฎิมาพรเทพ	ผู้ช่วยเลขานุการและคณะทำงาน
๑๗. นางสาววัลภา เล็กวัฒนานนท์	ผู้ช่วยเลขานุการและคณะทำงาน
๑๘. นางสาวสอาดลักษณ์ จงคล้ายกลาง	ผู้ช่วยเลขานุการและคณะทำงาน

หน้าที่

ให้คณะทำงานสรรหาภูมิปัญญาไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำเกณฑ์สรรหาครูภูมิปัญญาไทย
๒. ประเมินผลงานและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย
๓. จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลงานและทำทำเนียบรายนามครูภูมิปัญญาไทย
๔. ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๑ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๑

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

(สำเนา)

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ที่ ๕๕ / ๒๕๔๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒

เพื่อให้การศึกษาของชาติเป็นการศึกษาที่อยู่บนฐานของภูมิปัญญาไทย และเป็นไปในแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นควรแต่งตั้ง “คณะกรรมการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒” ขึ้น โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. นายรุ่ง แก้วแดง	ที่ปรึกษา
๒. คุณหญิงแมนมาศ ชวลิต	ที่ปรึกษา
๓. นายนันทสาร ลีสลับ	ที่ปรึกษา
๔. นายพิสิฐ เจริญวงศ์	ประธานคณะกรรมการ
๕. นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล	รองประธานคณะกรรมการ
๖. พระครูพิทักษ์นันทคุณ	คณะกรรมการ
๗. นายประยงค์ รณรงค์	คณะกรรมการ
๘. นายสุรินทร์ กิจนิตย์ชวี	คณะกรรมการ
๙. นางสาวรอนงค์ เนตรสุภลักษณ์	คณะกรรมการ
๑๐. นายอำนาจ จันเงิน	คณะกรรมการ
๑๑. นายพนม ศรีศิลป์	คณะกรรมการ
๑๒. นางสุนันท์ อุดมเวช	คณะกรรมการ
๑๓. นางสาวมณีนภา ชุตติบุตร	คณะกรรมการ
๑๔. นายวิม รุ่งกรุต	คณะกรรมการ
๑๕. นายมัญญ สอนเกิด	คณะกรรมการ

/๑๗.นางกัญญา

๑๖. นางกัญจนา ดีวิเศษ	คณะทำงาน
๑๗. นายถวัลย์ มาศจรัส	คณะทำงาน
๑๘. นางตรุณี ไยเผือก	คณะทำงาน
๑๙. นางสีลาภรณ์ บัวสาย	คณะทำงาน
๒๐. นายชวเลิศ โยสีดา	คณะทำงาน
๒๑. นางสาววัลภา เล็กวัฒนานนท์	เลขานุการคณะทำงาน
๒๒. นางสาวกิตติพร ใจบุญ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

หน้าที่

ให้คณะทำงานสรรหาครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ปรับปรุงเกณฑ์การสรรหาครูภูมิปัญญาไทย
๒. จัดทำกรอบการดำเนินงานการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย
๓. คัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ และติดตามผลการดำเนินงานครูภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ ๒
๔. จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลงานครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒
๕. ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒
๖. อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ